

Druga knjiga Samuilova

Davidu javljaju za Saulovu pogibiju

¹ Nakon Saulove smrti, David se vratio pošto je porazio Amaličane. David je ostao u Siklagu dva dana.

² A trećeg dana dođe neki čovek iz Saulovog tabora. Odeća mu je bila poderana, a na glavi mu je bila prašina. Kad je došao k Davidu, bacio se pred njegove noge.

³ David mu reče: „Odakle si došao?“

Ovaj mu odgovori: „Pobegao sam iz izrailjskog tabora.“

⁴ David ga upita: „Šta se dogodilo? Reci mi!“

Čovek odgovori: „Narod je pobegao iz bitke, i mnogo je od naroda poginulo. Poginuo je i Saul i njegov sin Jonatan.“

⁵ David opet upita mladića, koji mu je doneo vest: „Kako znaš da je mrtav Saul i njegov sin Jonatan?“

⁶ Mladić, glasnik, odgovori: „Desilo se da sam se našao na gori Gelvuji, a tamo, Saul se naslonio na svoje koplje, a bojna kola i konjanici ga pritisli.

⁷ Kad se osvrnuo oko sebe, ugledao me je, pa me pozvao. 'Evo me!' – odazvah se.

⁸ On me upita: 'Ko si ti?'

'Ja sam Amaličanin' – odgovorio sam mu.

⁹ On mi reče: 'Dođi, pa stani ovde i ubij me, jer me je obuzela smrtna muka, ali je duša još u meni.'

¹⁰ Stao sam nad njim i ubio ga znajući da neće preživeti nakon pada. Potom sam uzeo krunu koja mu je bila na glavi, i narukvicu s njegove ruke, i doneo ih ovde svome gospodaru.“

¹¹ Tada je David zgrabio svoju odeću i razderao je, a tako i svi ljudi s njim.

¹² Jadikovali su, naricali i postili do večeri za Saulom i njegovim sinom Jonatanom, za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevim, jer su pali od mača.

¹³ David reče mladiću koji je doneo vest: „Odakle si?“ Ovaj odgovori: „Ja sam Amaličanin, sin jednog doseljenog stranca.“

¹⁴ David ga upita: „Kako se nisi bojao da usmrtiš pomazanika Gospodnjeg?“

¹⁵ Tada David pozva jednog od momaka i reče mu: „Dođi ovamo i pogubi ga!“ Momak ga udari i ovaj umre.

¹⁶ David mu reče: „Tvoja krv na tvoju glavu, jer su tvoja usta svedočila protiv tebe govoreći: 'Ubio sam pomazanika Gospodnjeg.'“

David žali za Saulom i Jonatanom

¹⁷ Tada je David ispevao tužbalicu za Saulom i njegovim sinom Jonatanom.

¹⁸ Rekao je Judejcima da nauče „Pesmu o luku“, koja je zapisana u Knjizi Pravednika.

¹⁹ „Slava tvoja, Izrailju, izgibe na tvojim brdima!
Kako padoše junaci?

²⁰ Ne pričajte to u Gatu,
ne objavljujte po ulicama Askalona,
da se čerke filistejske ne raduju,

da čerke neobrezanih ne likuju.

21 O, gore gelvajske,
ne padala rosa na vas,
kiša ne natapala polja prvina!

Jer štit junaka tamo je okaljan,
štít Saulov nije uljem namazan,

22 već krvlju palih, i salom ratnika.
Luk Jonatanov nije ustuknuo,
mač Saulov nije se vratio prazan.

23 Saul i Jonatan, u životu voljeni i mili,
ni u smrti nisu se rastali.

Od orlova behu hitriji,
od lavova behu snažniji.

24 Čerke izrailjske, za Saulom naričite,
koji vas je u grimiz i lan odevao,
i zlatnim vam nakitom haljine kitio.

25 Kako li junaci padoše usred boja!
Jonatan je posečen na tvojim brdima.

26 Duša me boli zbog tebe, Jonatane, moj brate;
drag si meni bio veoma,
ljubav mi tvoja beše čudesnija od ženske ljubavi.

27 Kako padoše junaci!
Kako propade oružje!“

2

Davida pomazuju za cara Jude

1 Nakon ovoga David je upitao Gospoda: „Da li da odem u jedan od gradova Jude?“
Gospod mu odgovori: „Idi!“

David opet upita: „Kuda da idem?“

Gospod odgovori: „U Hevron.“

² David ode tamo gore. S njim su takođe otišle i njegove dve žene, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja, Navalova udovica iz Karmila.

³ David je sa sobom poveo i svoje ljude, svakog sa svojom porodicom, i tako su se nastanili u Hevronu.

⁴ Tada su došli Judejci i tamo pomazali Davida za cara nad Judinim domom. A kad su Davidu javili da su ljudi iz Javis-Galada sahranili Saula,

⁵ David je poslao glasnike ljudima iz Javis-Galada i rekao im: „Neka vas Gospod blagoslovi, zato što ste učinili ovo milostivo delo vašem gospodaru, Saulu, sahranivši ga.

⁶ Neka sad Gospod iskaže vama milost i vernost. Pošto ste to učinili i ja će učiniti i ja će pokazati dobrotu prema vama.

⁷ A sad se ohrabrite i držite se muški. Vaš gospodar Saul je mrtav, a mene je dom Judin pomazao da im budem car.“

Okršaj Davidovog i Saulovog doma

⁸ Međutim, Avenir, sin Nerov, zapovednik Saulove vojske, uzme Saulovog sina Isvosteja, odvede ga u Mahanajim,

⁹ i zacari ga nad Galadom, Asurom, Jezraelom, Jefremom, Venijaminom, i nad svim Izrailjem.

¹⁰ Isvosteju, Saulovom sinu, bilo je četrdeset godina kad je postao car nad Izrailjem, a vladao je dve godine. Ipak, dom Judin je sledio Davida.

¹¹ David je bio car u Hevronu nad domom Judinim sedam godina i šest meseci.

12 Avenir, sin Nerov, i sluge Isvosteja, Saulovog sina, izađu iz Mahanajima i dođu u Gavaon.

13 A i Joav, sin Serujin i sluge Davidove izađu i sretnu se sa njima kod gavaonskog jezera. Jedni su stali s jedne strane jezera, a drugi sa suprotne strane.

14 Avenir reče Joavu: „Hajde neka ustanu momci da se takmiče pred nama.“

„Neka ustanu!“ – reče Joav.

15 Oni ustanu i nabroje se: dvanaest za Venijamina, za Isvosteja i Saula, i dvanaest od Davidovih slugu.

16 Svako zgrabi svoga protivnika za glavu i zari mu nož u bok, i tako zajedno padoše. Zato se to mesto prozvalo „Helkat-Asurim“*, a nalazi se u Gavaonu.

17 Tog dana je došlo do teške bitke, ali su Avenir i Izrailjci bili poraženi od Davidovih slugu.

18 Tamo su bila i trojica Serujinih sinova: Joav, Avisaj i Asailo. Asailo je bio hitrih nogu kao srna u polju.

19 Asailo je gonio Avenira; bio mu je za petama, ne skrećući ni desno ni levo.

20 Opazivši ga iza sebe, Avenir mu reče: „Jesi li to ti, Asailo?“

„Ja sam“ – odgovori on.

21 Avenir mu reče: „Skreni desno ili levo, pa uhvati jednog od momaka i uzmi njegovo oružje.“ Ali Asailo nije hteo da prestane da ga goni.

22 Avenir je opet rekao Asailu: „Prestani da me goniš! Zašto da te sastavim sa zemljom? Kako onda da pogledam tvom bratu Joavu u lice?“

* **2:16** Polje kamenja ili polje oštrica mača.

23 Pošto je Asailo to odbio, Avenir ga je tako udario zadnjim delom koplja, da mu je koplje prošlo kroz leđa. Asailo je pao tamo i umro na mestu. Ko god je došao na mesto gde je Asailo pao i umro, zaustavio bi se.

24 Joav i Avisaj su i dalje gonili Avenira. Sunce je bilo na zalasku kad su došli do Ame, koja je nasuprot Gije, na putu prema gavaonskoj pustinji.

25 Venijaminovci su se svrstali oko Avenira u jednu četu i zaustavili se na vrhu jedne uzvišice.

26 Tada Avenir doviknu Joavu i reče: „Zar će mač doveka proždirati? Zar ne vidiš da će ishod biti poguban? I koliko će još proći dok ne kažeš narodu da prestane da goni svoju braću?“

27 Joav reče na to: „Živoga mi Boga, da nisi progovorio, narod bi nastavio da goni svoju braću sve do sledećeg jutra.“

28 Tada je Joav zatrudio u trubu, pa je sav narod stao; nisu više gonili Izrailja, i nisu se više borili.

29 Avenir i njegovi ljudi su cele te noći hodali kroz Aravu, pa su prešli preko Jordana. Zatim su prošli sav Vitron i došli u Mahanajim.

30 A Joav se vratio iz potere za Avenirom. Kad je okupio sav narod, primetili su da nedostaje devetnaest Davidovih slugu, i Asailo.

31 Davidove sluge su, pak, pobile tri stotine šezdeset Venijaminovaca, koji su bili Avenirovi ljudi.

32 A Asaila su odneli i sahranili ga u pećini njegovog oca u Vitlejemu. Joav i njegovi ljudi su hodali cele noći i došli u Hevron kad je svanuo dan.

3*Gavaonska bitka*

¹ Dugo se vodio rat između doma Saulovog i doma Davidovog, ali je dom Davidov sve više jačao a dom Saulov slabio.

² Davidu su se rodili sinovi u Hevronu: njegov prvenac Amnon, od Ahinoame Jezraelke,

³ drugi Hileav, od Avigeje, udovice Navala iz Karmila, treći Avesalom, sin Mahe, čerke Talmaja, gesurskog cara,

⁴ četvrti Adonija, sin Agitin, peti Sefatija, sin Avitalin,

⁵ i šesti Itram, od Davidove žene Egle. Ovi su se rodili Davidu u Hevronu.

Avenir se priklanja Davidu

⁶ U toku rata između doma Saulovog i doma Davidovog, Avenir je ojačao svoj položaj u domu Saulovom.

⁷ Saul je imao inoču po imenu Resfa, čerku Ajinu. Isvostej reče Aveniru: „Zašto si legao sa inočom moga oca?“

⁸ Avenir se veoma razgnevio na Isvostejeve reči, pa mu je rekao: „Zar sam ja pasja glava iz Jude? I dan danas pokazujem odanost domu tvoga oca Saula, njegovoj braći i priateljima, i nisam te izručio u Davidove ruke, a ti mi danas nalaziš krivicu zbog jedne žene.

⁹ Neka Bog kazni Avenira, i još više, ako ne ostvarim za Davida ono što mu se Gospod zakleo,

10 da će preneti carstvo s doma Saulovog i uspostaviti presto Davidu nad Izrailjem i Judom od Dana do Vŕi-Saveje.“

11 Isvostej se nije usudio da kaže ni reč Aveniru jer ga se plašio.

12 Avenir je, zatim, poslao glasnike Davidu u svoje ime govoreći: „Čija je zemlja? Sklopi savez sa mnom, pa će ti pomoći da pridobiješ sav Izrailj.“

13 David odgovori: „Dobro, sklopiću savez s tobom. Međutim, zahtevam od tebe jedno: ne pojavljuj se pred mnom ako mi ne dovedeš Mihalu, Saulovu čerku, kad dođeš da me vidiš.“

14 David je poslao glasnike Isvosteju, sinu Saulovom, govoreći: „Daj mi moju ženu Mihalu, koju sam isprosio za stotinu filistejskih obrezaka.“

15 Isvostej je poslao po nju, pa ju je uzeo od njenog muža Faltila, sina Laisova.

16 Njen muž je pošao s njom plačući iza nje sve do Vaurima. Tada mu je Avenir rekao: „Idi, vrati se kući.“ I on se vrati.

17 A Avenir je razgovarao sa izrailjskim starešinama. Rekao je: „Vi već duže vremena tražite da David bude car nad vama.

18 Učinite to sada, jer je Gospod obećao Davidu: 'Rukom svog sluge Davida izbaviću svoj narod Izrailj iz ruku Filistejaca i iz ruku svih njihovih neprijatelja.“

19 Avenir je razgovarao i sa Venijaminovcima. Potom je Avenir preneo Davidu u Hevronu da je sve to po volji Izrailju i svem domu Venijaminovom.

20 Kad je Avenir sa dvadeset ljudi došao k Davidu u Hevron, David je priredio gozbu za Avenira i ljude koji su bili s njim.

21 Avenir reče Davidu: „Spremiću se i poći da okupim sav Izrailj za svog gospodara, cara, a oni će sklopiti savez s tobom, pa ćeš vladati nad svime što hoćeš.“ Zatim je David otpremio Avenira, te je ovaj otišao u miru.

Avenirovo ubistvo

22 Uto se vrati Davidove sluge i Joav iz pohoda, donoseći sa sobom veliki plen. Avenir nije više bio sa Davidom u Hevronu, jer ga je David otpremio u miru.

23 Kad je došao Joav i sva vojska s njim, javili su Joavu: „Došao je Avenir, sin Nerov, k caru koji ga je otpremio, pa je otišao u miru.“

24 Joav dođe k caru i reče: „Šta si to učinio? Avenir je, eto, došao k tebi. Zašto si ga otpremio? A sada je otišao.

25 Zar ne znaš da je Avenir, sin Nerov, došao da te obmane? Došao je on da sazna tvoje korake i da otkrije sve što radiš.“

26 Joav izađe od Davida i pošalje glasnike za Avenirom. Oni su ga vratili od studenca Sire. No, David nije znao za to.

27 Kad se Avenir vratio u Hevron, Joav ga je poveo u stranu unutar gradskih vrata da, tobože, razgovara s njim nasamo, i onde mu zadao ubod u stomak. Tako je Avenir umro zato što je prolio krv Joavovog brata Asaila.

28 Kasnije, kad je David čuo o tome, rekao je: „Ja i moje carstvo smo doveka nevini pred Gospodom za krv Avenira, sina Nerovog.

29 Neka krivica padne na Joava i na sav dom oca njegovoga. Ne ponestalo u Joavovom domu ljudi koji pate od izliva ili gube, ljudi koji se hvataju vretena ili ginu od mača, i ljudi koji nemaju hleba.“

30 Tako su Joav i njegov brat Avisaj ubili Avenira, zato što je ubio njihovog brata Asaila u bici kod Gavaona.

31 David reče Joavu i svemu narodu koji je bio s njim: „Razdrite svoju odeću i obucite se u kostret, pa naričite pred Avenirom.“ I David je išao za nosilima.

32 Sahranili su Avenira u Hevronu. Car je glasno plakao na Avenirovom grobu, a plakao je i sav narod.

33 Car je ispevao tužbalicu za Avenira, rekavši:
„Zar je trebalo da pogine Avenir, kao što luda umire?

34 Ruke tvoje ne behu vezane,
noge ti ne behu okovane,
a ti pade kao od zlikovaca.“

Sav je narod nastavio da plače za njim.

35 Zatim je sav narod došao nudeći Davida da pojede nešto, dok je još dan. Ali David se zakleo: „Neka me Bog kazni, i još više, ako okusim hleba ili nešto drugo pre zalaska sunca.“

36 Sav je narod primio to k znanju i bilo im je po volji. I što god je car činio bilo je po volji svemu narodu.

³⁷ Tog dana je sav narod, i sav Izrailj, uvideo da car nije bio umešan u ubistvo Avenira, Nerovog sina.

³⁸ Car reče svojim slugama: „Ne znate li da je danas pao knez i veliki čovek u Izrailju?

³⁹ Danas sam još uvek slab, iako sam pomazani car. Ovi ljudi, Serujini sinovi, prejaki su za mene. Neka Gospod plati zlikovcu po njegovom zlu.“

4

Isvostejevo ubistvo

¹ Kad je Saulov sin čuo da je Avenir umro u Hevronu, klonule su mu ruke, i sav je Izrailj bio u pometnji.

² A Saulov sin je imao dva zapovednika svojih četa. Jedan se zvao Vana a drugi Rihav. Oni su bili sinovi Rimona Viroćanina, iz Venijaminovog plemena. Virot se, takođe, ubraja u Venijaminove krajeve.

³ Viroćani su prebegli u Gitajim gde su ostali kao došljaci do današnjega dana.

⁴ A Jonatan, Saulov sin, je imao sina, koji je bio hrom na obe noge. Njemu je bilo pet godina kad je iz Jezraela došla vest o Saulu i Jonatanu. Njegova dadilja ga je podigla i potrčala, ali dok je žurila da pobegne, desilo se da je on pao i ostao hrom. Ime mu je bilo Mefivostej.

⁵ Zapute se Viroćani, Rihav i Vana, i dođu u Isvostejevu kuću za dnevne žege. On se odmarao na krevetu u podne.

6 Oni uđu u kuću kao da uzmu pšenicu i probodu ga u stomak. Zatim su Rihav i njegov brat Vana pobegli.

7 Ušli su u kuću dok je on spavao na svom krevetu u svojoj spavaćoj sobi. Proboli su ga na smrt i odsekli mu glavu. Glavu su uzeli, pa su cele noći putovali putem za Aravu.

8 Isvostejevu glavu su doneli Davidu u Hevron i rekli caru: „Evo glave tvoga neprijatelja Isvosteja, Saulovog sina, koji je tražio tvoj život. Danas je Gospod izvršio osvetu za moga gospodara, cara, nad Saulom i njegovim potomstvom.“

9 David odgovori Rihavu i njegovom bratu Vani, sinovima Rimona Viroćanina: „Živoga mi Gospoda, koji me je izbavio iz svake nevolje!

10 Čovek koji mi je doneo vest da je Saul mrtav mislio je da mi donosi dobru vest. Ja sam ga uhvatio i pogubio u Siklagu da mu platim za vest.

11 Šta ču tek da uradim sa zlikovcima koji su ubili pravednog čoveka u njegovoju kući i u njegovom krevetu? Zar da ne tražim od vas da platite za njegovu krv i da vas ne istrebim sa zemlje?“

12 Tada David dade naredbu momcima i oni ih pogubiše. Potom su im odsekli ruke i noge i obesili ih kod jezera u Hevronu. A Isvostejevu glavu su uzeli i sahranili je u Avenirov grob u Hevronu.

5

Davida pomazuju za cara

1 Sva su plemena Izrailjeva došla k Davidu u Hevron i rekla mu: „Evo, ti si naše telo i krv.“

² Pa i ranije, kad je Saul bio car nad nama, ti si vodio Izrailja u pohode. I tebi je Gospod rekao: 'Ti ćeš biti pastir mome narodu, Izrailju; ti ćeš biti vladar Izrailju.'

³ Sve starešine Izrailjeve su došle k caru u Hevron pa su sklopili savez sa carem Davidom, u Hevronu pred Gospodom, i pomazali Davida za cara nad Izrailjem.

⁴ Davidu je bilo trideset godina kad je postao car, a vladao je četrdeset godina.

⁵ U Hevronu je vladao sedam godina i šest meseci nad Judom, a u Jerusalimu je vladao trideset tri godine nad svim Izrailjem i Judom.

Jerusalim postaje prestonica Izrailja

⁶ Car i njegovi ljudi su krenuli na Jerusalim protiv Jevusejaca koji su živeli u zemlji. Oni rekoše Davidu: „Nećeš ući ovamo! Splepi će te i hromi odbiti.“ Pod tim su mislili: „David neće ući ovde.“

⁷ Ipak, David je osvojio sionsku tvrđavu, a to je *sad Davidov grad*.

⁸ David je rekao tog dana: „Onaj ko porazi Jevusejce i zauzme prokop, neka pobije slepe i hrome, koji su Davidovi neprijatelji.“ Zato se kaže: „Neka splepi i hromi ne ulaze u Dom Gospodnji*.“

⁹ David se nastanio u tvrđavi koju je nazvao Davidov grad. David je zidao svuda naokolo, od Milona[†] prema unutra.

¹⁰ David je postajao sve moćniji, jer je Gospod, Bog nad vojskama, bio s njim.

* **5:8** Doslovno: *kuća, dom*. Najverovatnije je da se izraz odnosi na hram. † **5:9** *Milon* znači *ispuniti* i verovatno je reč o terasama ukrašenim kamenjem i poduprtim zidovima.

11 A Hiram, tirskega kralja, je poslal Davidu glasnike in krokovog drveta, stolarima in klesarima, ki so Davidu sagradili dvorac.

12 Tada je David uvidel, da ga je Gospod postavil za kralja nad Izraeljem in da je užival njegovo kraljestvo radi svog naroda Izraelja.

13 Kad je došel iz Hevrona, David je uzel sebi še enoča in ženo iz Jerusalima, te mu se rodilo še dve sinovi in čerki.

14 Ovo su imena onih, ki so mu se rodili v Jerusalimu: Šamija, Sovav, Natan in Šolomon,

15 Jevar, Eliša, Nefeg, Jafija,

16 Elišama, Elijada in Elifelet.

David pobeđuje Filisteje

17 Kad so Filistejci čuli, da je David pomazan za kralja nad Izraeljem, so vse skrenili proti njemu, da traže Davida. David je to čuo, pa je otišel dolje v sklonišče.

18 Filistejci so došli in razširili se po refaimskoj dolini.

19 Tada je David zavabil Gospoda: „Da li da napadem Filistejce? Hoćeš li ih predati u moje ruke?“

Gospod odgovorio je Davidu: „Napadni ih, jer ti ih jamačno predati u tvoje ruke.“

20 David je došel do Val-Faresim in porazil ih tam. Tada je rekao: „Gospod je prodro kroz moje neprijatelje pred mnom, tako da je prodire voda.“ Zato se to mesto imenovalo Val-Faresim.[‡]

21 Filistejci so ostavili tam svoje idole in David je njegovi ljudi ih odneli.

22 Filistejci so ponovno popnali in razširili se po refaimskoj dolini.

[‡] **5:20** Ili: *Gospodar probijanja*.

²³ David upita Gospoda, i on mu odgovori: „Ne idi gore, nego idi okolo, iza njih i navali na njih kod balzamovih stabala.

²⁴ Kad začućeš zvuk koraka s vrha balzamovih stabala, kreni odlučno, jer će Gospod izaći pred tobom da udari na filistejski tabor.“

²⁵ David učini kako mu je Gospod zapovedio i potuče Filistejce od Gavaje do Gezera.

6

David prenosi Kovčeg saveza u Jerusalim

¹ David je ponovo sabrao birane ljude iz Izrailja, njih trideset hiljada.

² Spremio se, pa je sa svim narodom koji je bio s njim otišao da iz Vale Judine doneše Kovčeg Božiji, koji nosi ime po Gospodu nad vojskama koji sedi nad heruvimima.

³ Kovčeg Božiji su doneli na novim zapregama iz Avinadavovog doma, koji je bio na brdu. Uza i Ahijo, Avinadavovi sinovi, su vozili nove zaprege.

⁴ Kada su ih izvezli iz Avinadavove kuće na brdu, sa Kovčegom Božijim, Ahijo je išao ispred njega.

⁵ David i sav dom Izrailjev se veselio pred Gospodom uz svakovrsne svirale od čempresovog drveta, uz lire, bubenjeve, daire, zveckalice i cimbale.

⁶ Kad su došli do Nahonovog gumna, Uza pruži ruku i prihvati Kovčeg Božiji, jer su volovi nagnuli u stranu.

⁷ Ali Gospod planu gnevom na Uzu; Bog ga udari na tom mestu radi njegovog prestupa, i on pade mrtav tamo kod Kovčega Božijeg.

8 David je bio ljut zbog toga što je Gospod usmratio Uzu, pa je prozvao to mesto *Fares-Uza*, i tako se zove do danas.

9 Tog dana se David uplašio od Gospoda, pa je rekao: „Kako Kovčeg Gospodnji da dođe k meni?“

10 David nije htio da donese Kovčeg Gospodnji k sebi u Davidov grad, nego ga je odneo u kuću Gaćanina Ovid-Edoma.

11 Kovčeg Gospodnji je ostao tri meseca u kući Ovid-Edoma, Gaćanina, i Gospod je blagoslovio Ovid-Edoma i sav njegov dom.

12 Caru Davidu su javili: „Gospod je blagoslovio dom Ovid-Edoma i sve što ima zbog Kovčega Božijeg.“ Tada je David otišao i doneo Kovčeg Božiji iz kuće Ovid-Edoma u Davidov grad s veseljem.

13 Kad su oni što su nosili Kovčeg Gospodnji napravili šest koraka, žrtvovali su vola i ugojenog ovna.

14 David je, opasan lanenim efodom, igrao iz sve snage pred Gospodom.

15 Tada su on i sav dom Izrailjev prenosili Kovčeg Gospodnji uz klicanje i uz zvuke rogova.

16 Kad je Kovčeg Gospodnji došao u Davidov grad, Saulova čerka Mihala je pogledala dole s prozora. Videvši cara Davida kako skače i igra pred Gospodom, prezrela ga je u srcu.

17 Kovčeg Gospodnji su doneli i postavili ga na svoje mesto u šatoru koji je David razapeo za njega. Tada je David prineo pred Gospodom žrtve svespalnice i žrtve mira.

18 Kad je David završio s prinošenjem žrtve svespalnice i žrtve mira, blagoslovio je narod u ime Gospoda nad vojskama.

19 Zatim je razdelio narodu, svem mnoštvu Izrailjevu, i muškarcima i ženama, svakome po jedan hleb, kolač od urmi i kolač od suvog grožđa. Potom se sav narod vratio svojim kućama.

20 Kad se David vratio da blagoslovi svoj dom, u susret mu je izašla Mihala, čerka Saulova. Rekla je: „Lepo se proslavio danas car Izrailjev kad se raspojasao pred sluškinjama svojih slugu kao neki prostak!“

21 A David reče Mihali: „Ja sam pred Gospodom igrao, pred njim, koji me je izabrao umesto tvoga oca i sveg njegovog doma, da me postavi za vladara nad Gospodnjim narodom Izrailjem.

22 A ja ću se poniziti i više od ovoga, i postaću još manji u sopstvenim očima, ali ću u očima sluškinja o kojima si govorila biti držan u časti.“

23 Mihala, čerka Saulova, nije imala dece do dana svoje smrti.

7

Bog utvrđuje svoj savez s Davidom

1 Kad se car nastanio u svome dvoru, i kad mu je Gospod dao da otpočine od svih njegovih neprijatelja unaokolo,

2 car reče proroku Natanu: „Evo, pogledaj, ja živim u dvoru od kedrovine, a Kovčeg Božiji prebiva pod šatorskim zavesama.“

3 Natan reče caru: „Idi i učini što ti je na srcu, jer je Gospod s tobom.“

4 Ali iste noći reč Gospodnja dođe Natanu, govorеći:

5 „Idi i reci mome sluzi Davidu: 'Ovako kaže Gospod: zar ćeš mi ti sagraditi dom da prebivam u njemu?'

6 Ja nisam prebivao u domu od dana kad sam izveo Izrailjce iz Egipta, pa sve do danas. Dok sam se selio od mesta do mesta, Šator mi je bio prebivalište.

7 Gde god sam išao sa svim Izrailjcima, jesam li rekao i jednu reč kojem od Izrailjevih sudija, kojima sam zapovedio da budu pastiri mom narodu Izrailju: „Zašto mi niste izgradili dom od kedrovine?“

8 A sad ovako reci mome sluzi Davidu: 'Govori Gospod nad vojskama: ja sam te odveo s pašnjaka i od ovaca, da budeš vladar mome narodu Izrailju.'

9 Bio sam s tobom gde god si išao i zatirao sam sve tvoje neprijatelje pred tobom. Ja ču tvoje ime učiniti velikim, kao ime velikaša na zemlji.

10 Odrediću mesto za moj narod Izrailj i zasaditi ga tamo, pa će stanovati na svom mestu i neće više strepeti, a opaki ih više neće mučiti kao nekada,

11 kad sam postavio sudije nad svojim narodom Izrailjem. Ja ču ti dati odmor od svih tvojih neprijatelja.

Gospod ti objavljuje: Gospod će ti sazidati dom.*

12 A kad se završe tvoji dani i ti počineš sa svojim precima, ja ču podići tvoga potomka posle tebe, od tebe samog, i utvrditi njegovo carstvo.

* **7:11** Bog ovde obećava Davidu da će uspostaviti carsku lozu preko njega.

13 On će sagraditi dom mome imenu, a ja će zauvek utvrditi presto njegovog carstva.

14 Ja će mu biti Otac, a on će mi biti sin. Kad učini nepravdu, kazniću ga prutem ljudi, i udarcima potomaka ljudi.

15 Ipak, neću povući svoju milost od njega, kao što sam je povukao od Saula, koga sam uklonio ispred tebe.

16 Tvoj dom i twoje carstvo biće čvrsto doveka pred tobom, i tvoj presto će biti doveka utvrđen.”

17 Natan je preneo Davidu sve ove reči i celo viđenje.

Davidova molitva

18 Tada je car David ušao, seo pred Gospoda i rekao:

„Ko sam ja, Gospode Bože, i šta je moj dom da si me doveo dovde?

19 I kao da je ovo bilo malo u tvojim očima, Gospode Bože, nego si još govorio o domu svoga sluge za daleka vremena. Zar je čovek vredan da ga ovako učiš, Gospode Bože?

20 Šta još da ti David kaže? Ti poznaješ svoga slугу, Gospode Bože.

21 Radi twoje reči i po svom srcu učinio si svu ovu veliku stvar da bi je obznanio svome služi.

22 Zato si veličanstven, Gospode Bože, jer nema nikog kao što si ti, i nema Boga osim tebe po svemu što smo čuli svojim ušima.

23 I ko je narod kao tvoj narod, kao Izrailj, jedini narod na zemlji čiji je Bog otišao da otkupi svoj narod i da proslavi svoje ime čineći velika i

strašna dela za njih i za svoju zemlju, otkupivši ih za sebe iz Egipta, od naroda i njihovih bogova?

24 Ti si podigao sebi tvoj narod Izrailj da ti bude narod doveka, i da im ti, Gospode, budeš Bog.

25 A sad, Gospode Bože, održi doveka obećanje koje si dao za svoga slugu i za njegov dom, i učini kako si rekao.

26 Neka se zauvek veliča tvoje ime, da bi ljudi rekli: 'Gospod nad vojskama je Bog nad Izrailjem.' A dom tvoga sluge Davida neka bude utvrđen pred tobom.

27 Jer ti si, Gospode nad vojskama, Bože Izrael-jev, otkrio ovo svome sluzi, rekavši: 'Ja ću ti podići dom.' Zato se tvoj sluga usudio da ti se pomoli ovom molitvom.

28 A sad, Gospode Bože, ti si Bog i tvoje su reči istina; ti si dao svome sluzi dobro obećanje.

29 Neka ti, stoga, bude po volji da blagosloviš dom svoga sluge da ostane doveka pred tobom, jer ti si to rekao, Gospode Bože. Neka dom tvoga sluge bude blagosloven tvojim blagoslovom doveka."

8

Davidovi ratovi

1 Posle toga David je potukao Filistejce i pokorio ih. David je uzeo Meteg-Amu iz ruku Filistejaca.

2 David je takođe porazio i Moavce. On ih je polegao po zemlji, a onda ih je izmerio konopcem: dve dužine konopca onih koje treba usmrtiti, i jedna dužina konopca onih koje treba ostaviti u životu. Moavci su postali Davidovi podanici, pa su mu plaćali danak.

³ David je potukao i Adad-Ezera, sina Reovova, sovskog cara, dok je ovaj išao da povrati svoju vlast uz reku Eufrat.

⁴ David je zarobio od njega hiljadu sedam stotina konjanika i dvadeset hiljada pešaka. David je podrezao žile svim konjima, osim jedne stotine koju je zadržao.

⁵ Aramejci iz Damaska dođu u pomoć Adad-Ezeru, sovskom caru, ali David pobi Aramejcima dvadeset dve hiljade ljudi.

⁶ David je postavio vojne tabore u Aramu damaštanskom; Aramejci su postali Davidovi podanici, pa su mu donosili danak. Gospod je davao pobedu Davidu gde god je išao.

⁷ David je od Adad-Ezerovih slugu uzeo zlatne štitove i doneo ih u Jerusalim.

⁸ A iz Adad-Ezerovih gradova, Vetaha i Virotaja, car David je odneo ogromnu količinu bronce.

⁹ Kad je Toja, car amatski, čuo da je David potukao svu Adad-Ezerovu vojsku,

¹⁰ poslao je svoga sina Jorama caru Davidu, da ga pozdravi i da mu čestita što je zaratio protiv Adad-Ezera i porazio ga. Naime, Adad-Ezer je ratovao protiv Toje. Joram je sa sobom doneo predmete od srebra, zlata i bronce.

¹¹ Car David je i njih posvetio Gospodu, kao što je posvetio srebro i zlato svih naroda koje je pokorio:

¹² Edomaca, Moavaca, Amonaca, Filistejaca, Amaličana i plen od Adad-Ezera, sina Reovovog, sovskoga cara.

¹³ Davidovo ime je postalo slavno kad se vratio nakon što je porazio Edomce u Slanoj dolini, njih osamnaest hiljada.

14 U Idumeji je svuda postavio vojne tabore. Tako su svi Edomci postali Davidovi podanici. Gospod je davao pobedu Davidu gde god je išao.

Davidovi zvaničnici

15 David je vladao nad celim Izrailjem, sudeći i deleći pravdu celom svom narodu.

16 Joav, sin Serujin, bio je nad vojskom, a Josafat, sin Ahiludov, bio je dvorski savetnik*.

17 Sadok, sin Ahituvov i Ahimelek, sin Avijatarov, bili su sveštenici. Soraja je bio pisar†.

18 Venaja, sin Jodajev, je bio nad Herećanima i Felećanima, a Davidovi sinovi su bili knezovi‡.

9

David se zauzima za Mefivosteja

1 David reče: „Da li je još neko preostao iz Saulovog doma, da mu iskažem milost radi Jonatana?“

2 A u Saulovom domu je bio neki sluga po imenu Siva. Kad su ga pozvali pred Davida, car mu reče: „Jesi li ti Siva?“

On odgovori: „Tvoj sam sluga.“

3 Car ga upita: „Je li preostao još neko iz Saulovog doma, da mu iskažem Božiju milost?“

* **8:16** Doslovno: *onaj koji se seća*, ili *podseća*. Moguće je da izraz *mazkir* u jevrejskom označava *dvorskog zapisničara*. † **8:17** Osoba koja je vodila carsku prepisku. ‡ **8:18** Doslovno: *sveštenici*. Problem je što David nije bio iz Levijevog plemena, i prema tome njegovi sinovi nisu mogli da budu sveštenici. Zato neki prevodi i Septuaginta prevode sa *carski savetnici*, ili *knezovi* (Daničić), odnosno *prvi do cara*, kako kaže uporedni tekst u 1. Dnv 18,17.

Siva odgovori caru: „Preostao je jedan Jonatanov sin, koji je hrom na obe noge.“

⁴ „Gde je on?“ – upita car.

„Eno, on je u kući Mahira, sina Amilovog, u Lo-Devaru“ – odgovori Siva caru.

⁵ Tada je car poslao po njega, pa su ga doveli iz kuće Mahira, sina Amilovog, iz Lo-Devara.

⁶ Kad je Mefivostej, sin Jonatana, Saulovog sina, došao pred Davida, pao je ničice pred njim i poklonio mu se.

David reče: „Mefivosteju!“

„Evo, tvoj sam sluga!“ – odgovori on.

⁷ David mu reče: „Nemoj se plašiti, jer ću ti iskazati milost radi tvoga oca Jonatana. Vratiću ti svu zemlju tvoga dede Saula, a ti ćeš uvek jesti hleb za mojim stolom.“

⁸ Mefivostej se pokloni, pa reče: „Ko je tvoj sluga, da obraćaš pažnju na mrtvog psa kao što sam ja?“

⁹ Car je, zatim, pozvao Sivu, Saulovog slugu, i rekao mu: „Sve što je pripadalo Saulu i njegovom domu dao sam unuku tvoga gospodara.

¹⁰ Ti ćeš obradivati zemlju za njega zajedno sa tvojim sinovima i tvojim slugama, i donositi urod unuku svoga gospodara, da bi imao hranu. A Mefivostej će uvek jesti hleb za mojim stolom.“ Siva je imao petnaest sinova i dvadeset slugu.

¹¹ Siva reče caru: „Tvoj sluga će učiniti onako kako mu je njegov gospodar zapovedio. Mefivostej će jesti za mojim stolom, kao jedan od carevih sinova.“

¹² Mefivostej je imao malog sina koji se zvao Miha. Svi koji su živeli u Sivinom domu su služili Mefivosteju.

¹³ Mefivostej je živeo u Jerusalimu pošto je uvek jeo za carevim stolom. On je bio hrom na obe noge.

10

Rat sa Amoncima i Aramejcima

¹ Posle ovoga je umro car Amonaca, a umesto njega se zacario njegov sin Anun.

² David reče: „Pokazaću naklonost prema Anunu, Nasovom sinu, kao što je njegov otac pokazao naklonost prema meni.“ David je izrazio svoje saučešće preko svojih slugu.

Tako su Davidovi poslanici došli u zemlju Amonaca.

³ Ali amonski knezovi rekoše svome gospodaru Anunu: „Misliš li da ti je David poslao glasnike da ti izjave saučešće kako bi iskazao čast tvome ocu? Nije li poslao svoje sluge s namerom da ispita i izvidi grad kako bi ga srušio?“

⁴ Tada je Anun uhvatio Davidove sluge i obrijao im pola brade i odsekao im odeću do pola, sve do zadnjice, i poslao ih natrag.

⁵ Kad su to javili Davidu, on je poslao nekog da im izađe u susret, jer su bili veoma osramoćeni. Car im je rekao: „Ostanite u Jerihonu, dok vam ne naraste brada, pa se vratite.“

⁶ Kad su Amonci videli da su se zamerili Davidu, poslali su poslanstvo i unajmili Aramejce iz Vetr-Reova i Sove, dvadeset hiljada vojnika, cara Mahe sa hiljadu ljudi i dvanaest hiljada ljudi iz Tova.

⁷ Čuvši ovo, David je poslao Joava sa svom vojskom, najboljim ratnicima.

8 Amonci su izašli i svrstali se u bojni red pred vratima, dok su Aramejci iz Sove i Reova, i ljudi iz Tova i Mahe, bili zasebno na polju.

9 Kad je Joav video da će se bitka protiv njega voditi s dve strane, spreda i pozadi, izabrao je izvestan broj najvrsnijih vojnika u Izrailju i svrstao ih u bojni red nasuprot Aramejaca.

10 Ostalu vojsku je dao svome bratu Avisaju, koji ih je svrstao u bojni red nasuprot Amonaca.

11 Rekao je: „Ako Aramejci budu jači od mene, ti mi priteci u pomoć, a ako Amonci budu jači od tebe, ja ћu tebi doći u pomoć.“

12 Drži se hrabro! Pokažimo se junački radi našeg naroda i radi gradova našeg Boga, a Gospod će učiniti što mu je po volji.“

13 Joav i narod koji je bio sa njim počeli su da se primiču, da se sukobe sa Aramejcima, ali oni su se razbežali pred njima.

14 Kad su Amonci videli da su Aramejci pobegli, pobegli su pred Avisajem i ušli u grad. Pošto se vratio iz borbe sa Amoncima, Joav je došao u Jerusalim.

15 Kad su Aramejci videli da ih je Izrailj razbio, ponovo su se sabrali.

16 Adad-Ezer je poslao glasnike, pa je sabrao Aramejce s druge strane reke. Oni su došli u Helam na čelu sa Sovakom, zapovednikom Adad-Ezerove vojske.

17 Kad su to javili Davidu, on je sabrao sav Izrailj, i prešavši preko Jordana, došao u Helam. Aramejci su se svrstali u bojni red protiv Davida i upustili se u boj s njim.

18 Međutim, Aramejci pobegoše pred Izrailjem. David je pobjio sedam stotina aramejskih vozača bojnih kola, i četrdeset hiljada konjanika. Smrtno je ranio i Sovaka, zapovednika Adad-Ezerove vojske, koji je umro тамо.

19 Kad su svi carevi, koji su bili Adad-Ezerovi podanici, videli da su poraženi pred Izrailjem, sklopili su mir s Izrailjem, pa su im postali podanici.

Od tada su se Aramejci pribavljali da pomognu Amoncima.

11

Davidova preljuba sa Vitsavejom

1 U proleće, u vreme kad carevi odlaze u rat, David je poslao Joava sa svojim slugama i sa svim Izrailjem. Oni su pobili Amonce i opkolili Ravu. Ali David je ostao u Jerusalimu.

2 Jednog dana u predvečerje, David ustane sa svoje postelje i prošeta se po krovu carskog dvora. S krova je ugledao ženu kako se kupa. Žena je bila veoma lepa.

3 David je poslao čoveka da se raspita o ženi, i bilo mu je javljeno: „Nije li to Vitsaveja, čerka Elijamova, žena Urije Hetita?“

4 Tada je David poslao glasnike da je dovedu. Kada je došla k njemu, on leže s njom baš kad se očistila od svoje mesečne nečistoće. Zatim se vratila kući.

5 Žena je zatrudnela, pa je poslala poruku Davidu: „Trudna sam.“

6 Tada je David poslao poruku Joavu: „Pošalji mi Uriju Hetita.“ Joav pošalje Uriju Davidu.

⁷ Kad je Urija došao k njemu, David ga upita kako je Joav i narod, i kako ide rat.

⁸ David reče Uriji: „Siđi u svoju kuću i operi svoje noge.“ Urija izađe iz carevog dvora, a iza njega su nosili carev dar.

⁹ Ali Urija leže na ulaz carevog dvora, zajedno sa svim slugama svoga gospodara, te nije sišao svojoj kući.

¹⁰ Kad su Davidu javili da Urija nije otišao kući, David reče Uriji: „Zar nisi tek došao s puta? Zašto nisi otišao kući?“

¹¹ Urija odgovori Davidu: „Kovčeg, Izrailj i Juda borave u šatorima, a moj gospodar Joav i sluge moga gospodara logoruju na otvorenom polju. Kako, onda, da odem svojoj kući da jedem i pijem, i da spavam sa svojom ženom? Tako mi tvoga života i tvoje duše, ja neću učiniti tako nešto.“

¹² David reče Uriji: „Ostani ovde još danas, a sutra ču te otpremiti.“ Tako je Urija ostao tog dana i sutradan u Jerusalimu.

¹³ David ga je pozvao da jede i piye s njim, pa ga je napio. Ali uveče Urija izađe i legne na svoj ležaj sa slugama svoga gospodara; nije otišao svojoj kući.

David ubija Uriju

¹⁴ Ujutro je David napisao Joavu pismo i poslao ga po Uriji.

¹⁵ U pismu je napisao: „Stavite Uriju napred gde je bitka najluča, a onda se povucite iza njega, pa neka bude pogoden i neka pogine.“

¹⁶ I tako, dok je Joav opsedao grad, postavio je Uriju na mesto gde je znao da se nalaze najbolji ratnici.

17 Ljudi iz grada izađu i upuste se u bitku sa Joavom. Od naroda je palo nekoliko Davidovih slugu, a poginuo je i Urija Hetit.

18 Tada je Joav poslao Davidu sve vesti o bici.

19 Zapovedio je glasniku: „Na kraju, kad saopštiš caru sve vesti o ratu,

20 a car se razgnevi, pa ti kaže: 'Zašto ste se toliko primakli gradu da ratujete? Zar niste znali da će gađati sa zidina?

21 Ko je ubio Avimeleha, Jerovalovog sina? Nije li to bila žena koja je bacila na njega mlinski kamen sa zidina Tevesa?”, tada reci: 'Poginuo je i tvoj sluga Urija Hetit.”

22 Glasnik ode. Kad je došao, ispričao je Davidu sve radi čega ga je Joav poslao.

23 Glasnik reče Davidu: „Ljudi su bili jači od nas; izašli su napolje na nas, ali smo ih potisnuli do gradskih vrata.

24 Strelnici su gađali tvoje sluge sa zidina, te su neke careve sluge izgubile život, a poginuo je i Urija Hetit.“

25 David reče glasniku: „Ovako reci Joavu: 'Neka te to ne muči, jer mač pokosi sad ovog sad onog. Navalji jače na grad i uništi ga.' To će ga ohrabriti.“

26 Kad je Urijina žena čula da je Urija mrtav, žalila je za svojim mužem.

27 A kad je prošlo vreme žaljenja, David je poslao po nju i doveo je u svoj dom. Ona mu je postala žena i rodila mu je sina. Ali to što je David učinio bilo je zlo u Gospodnjim očima.

12

Prorok Natan osuđuje Davida

¹ Gospod je poslao proroka Natana k Davidu. Kad je došao k njemu, rekao mu je: „U jednom gradu su živela dva čoveka. Jedan je bio bogat, a drugi siromašan.

² Bogataš je imao veoma mnogo sitne i krupne stoke.

³ Siromah nije imao ništa osim jednog ženskog jagnjeta koje je kupio. On ga je odgojio i ono je raslo zajedno sa njim i njegovom decom. Jelo je od njegove hrane, pilo iz njegove čaše i spavalo u njegovom naručju; bilo mu je kao čerka.

⁴ Jednom je bogatašu došao putnik. Njemu je bilo žao da uzme grlo od svoje sitne ili krupne stoke da ugosti gosta koji mu je došao, pa je uzeo siromahovo jagnje i zgotovio ga za čoveka koji mu je došao.“

⁵ David se strahovito razgnevio na tog čoveka. „Živoga mi Gospoda - reče on Natanu - čovek koji je to učinio zaslужuje smrt!

⁶ Ima da plati četvorostruko za jagnje zato što je učinio ovakvu stvar, i nije pokazao samilost.“

⁷ Natan reče Davidu: „Ti si taj čovek! Zato govori Gospod, Bog Izrailjev: 'Ja sam te pomazao za cara nad Izrailem, i izbavio sam te iz Saulove ruke.

⁸ Dao sam ti kuću tvoga gospodara i žene tvoga gospodara u twoje krilo, i dao sam ti dom Izrailjev i Judin. A da ti je to bilo malo, ja bih ti dao i više.

⁹ Zašto si prezreo reč Gospodnju i učinio što je зло u njegovim očima? Posekao si mačem Uriju Hetita

a njegovu ženu si uzeo sebi za ženu. Ubio si ga mačem Amonaca.

¹⁰ Zbog toga se mač nikada neće odmaći od tvoga doma, jer si me prezreo i jer si uzeo ženu Urije Hetita da ti bude žena.'

¹¹ Govori Gospod: 'Evo, podižem na tebe nevolju iz tvog doma, pa će na tvoje oči uzeti tvoje žene i dati ih tvom bližnjemu, koji će spavati s tvojim ženama usred bela dana.

¹² Ti si to učinio tajno, a ja će učiniti ovo pred svim Izraeljem usred bela dana.'"

¹³ David reče Natanu: „Zgrešio sam Gospodu.“

Natan reče Davidu: „Gospod ti je oprostio greh: nećeš umreti.

¹⁴ Ipak, pošto si ovim delom podstakao neprijatelje Gospodnje na prezir, sigurno će umreti sin koji ti se rodio.“

¹⁵ Potom se Natan vratio svojoj kući. A Gospod udari dete koje je Urijina žena rodila Davidu, i ono se teško razboli.

¹⁶ David se molio Gospodu za dete; David je postio, pa je ušao u kuću i prenoćio na zemlji.

¹⁷ Starešine njegovog doma su stajale oko njega nastojeći da ga podignu sa zemlje, ali on nije htio, niti je htio da jede s njima.

¹⁸ Sedmoga dana je dete umrlo. Davidove sluge su se bojale da mu jave da je dete mrtvo, jer su govorili: „Govorili smo mu dok je dete bilo živo, pa nas nije slušao; kako da mu kažemo da je dete umrlo? Učiniće neko zlo.“

¹⁹ Kad je primetio da sluge šapuću, David je shvatio da je dete umrlo. David upita svoje sluge: „Da li je dete umrlo?“

Oni odgovoriše: „Umrlo je.“

20 Tada je David ustao sa zemlje, umio se i presvukao u drugu odeću. Zatim je ušao u Dom Gospodnji i poklonio se. Onda je otisao u svoju kuću i tražio da mu iznesu hranu, te je jeo.

21 Njegove sluge mu rekoše: „Zašto ovo radiš? Dok je dete bilo živo, postio si i plakao, a sad kad je dete mrtvo, ti ustaješ i jedeš.“

22 On odgovori: „Dok je dete još bilo živo, postio sam i plakao, misleći: 'Ko zna? Možda će se Gospod smilovati, pa će dete ostati u životu.'

23 Ali sada kad je mrtvo, zašto da postim? Zar mogu da ga vratim? Ja ću otići k njemu, ali ono se neće vratiti meni.“

24 David je, zatim, utešio svoju ženu Vitsaveju. On je otisao k njoj i legao s njom, a ona je rodila sina kome je on dao ime „Solomon“*. Gospod ga je voleo,

25 pa je to objavio preko proroka Natana, koji mu je, radi Gospoda, dao ime „Jedidija“†.

Joav zauzima Ravu

26 Joav je napao Ravu amonsku i zauzeo carski grad.

27 Zatim je poslao glasnike Davidu, rekavši: „Napao sam Ravu i zauzeo gradski vodovod.

28 Stoga, skupi sad narod, opkoli grad i zauzmi ga; inače ću ja osvojiti grad, pa će biti nazvan po meni.“

29 Skupivši sav narod, David je otisao u Ravu, napao je i osvojio.

* **12:24** Solomon znači miroljubiv. † **12:25** Jedidija znači Gospodnj miljenik.

30 David je s Molohove glave skinuo krunu s dragim kamenom, koja je bila teška talanat[‡] zlata. Staviše je da krasи Davidovу glavu. § Iz grada je odneo i vrlo veliki plen.

31 Odveo je i narod koji je živeo u njemu i postavio ga da radi s testerama, gvozdenim pi-jucima i gvozdenim sekirama, a druge je poslao da rade u ciglanama. Tako je uradio sa svim amonskim gradovima. Potom se David sa svim narodom vratio u Jerusalim.

13

Amnonovo nasilje nad Tamarom

1 A ovo se dogodilo posle toga: Avesalom, Davidov sin, je imao lepu sestru po imenu Tamara. U nju se zaljubio Davidov sin Amnon.

2 Amnon je toliko patio da se razboleo zbog svoje sestre Tamare, jer je bila devica. Amnonu se činilo nemogućim da joj učini bilo šta.

3 Ali Amnon je imao prijatelja po imenu Jonadav, koji je bio sin Davidovog brata Šime. Jonadav je bio veoma domišljat čovek.

4 On ga upita: „Zašto tako veneš iz dana u dan, carev sine? Zašto mi ne kažeš?“

[‡] **12:30** Oko 34 kg. § **12:30** Postoje izvesne nedoumice o značenju jevrejske reči koja je ovde prevedena sa *Moloh*, koji je bio amonsko božanstvo. Kruna koja se ovde spominje, a koja se nalazila na glavi idola, bila je teška oko trideset četiri kilograma. Malo je verovatno da bi David nosio tako tešku krunu. Drugi komentatori smatraju da je kruna uzeta s glave ravskog cara, što takođe predstavlja problem. Najprihvatljivije objašnjenje je da je dragi kamen s te krune David stavio na svoju krunu.

Amnon mu reče: „Zaljubio sam se u Tamaru, sestru moga brata Avesaloma.“

⁵ Jonadav mu reče: „Lezi u svoj krevet i učini se bolestan. Kad dođe tvoj otac da te vidi, ti mu reci: 'Dozvoli da dođe moja sestra Tamara i nahrani me. Neka pripremi jelo pred mojim očima, da vidim, pa će jesti iz njene ruke.'“

⁶ Amnon legne i učini se bolestan. Kad je car došao da ga vidi, Amnon reče caru: „Dozvoli da dođe moja sestra Tamara i napravi par kolača pred mojim očima, pa će jesti iz njene ruke.“

⁷ David posla Tamaru u dvor i reče: „Idi, molim te, u kuću tvoga brata Amnona, i pripremi mu jelo.“

⁸ Tamara ode u kuću svoga brata Amnona, koji je ležao. Uzela je testo i umesila kolače pred njegovim očima, pa ih je ispekla.

⁹ Zatim je uzela tepsiju i iznела je pred njega, ali je on odbio da jede.

Tada Amnon reče: „Neka izadu svi koji su kod mene!“ Tako su izašli svi koji su bili kod njega.

¹⁰ Amnon reče Tamari: „Donesi mi jelo u sobu, pa će jesti iz tvoje ruke.“ Tamara uzme kolače koje je napravila i doneše ih svome bratu Amnonu u sobu.

¹¹ Kad mu je prinela da jede, on je zgrabi i reče joj: „Dođi, sestro moja, lezi sa mnom.“

¹² Ali Tamara mu reče: „Nemoj me obeščastiti, brate moj, jer se tako nešto ne radi u Izrailju. Ne čini takvu sramotu!“

¹³ Kuda bih ja išla sa svojom sramotom? A ti bi bio kao jedan od bezumnika u Izrailju. Molim

te, stoga, govori s carem, jer on me neće uskratiti tebi.“

¹⁴ Međutim, on nije hteo da je posluša, nego je svladao i legao s njom.

¹⁵ Tada je Amnona obuzela silna mržnja prema njoj, tako da je mržnja prema njoj bila veća od ljubavi koju je imao za nju. Amnon joj reče: „Diži se! Odlazi!“

¹⁶ Ona reče na to: „Ne čini to, jer će to što me teraš biti veće zlo od onoga koje si mi učinio.“

Ali on nije hteo da je posluša,

¹⁷ nego je pozvao momka koji ga je posluživao i rekao mu: „Oteraj ovu od mene! Izbaci je i zaključaj vrata za njom!“

¹⁸ A ona je imala na sebi dugačku haljinu s rukavima, kakve su nosile careve čerke dok su bile devojke.

¹⁹ Tada je Tamara posula glavu pepelom, i razderala dugu haljinu koju je nosila; stavila je ruku na glavu i otišla kukajući putem naglas.

²⁰ Njen brat Avesalom je upita: „Da nije Amnon, tvoj brat, bio s tobom? Sad, sestro moja, čuti; brat ti je; ne uzimaj to k srcu.“ I tako je Tamara ostala osamljena u domu svoga brata Avesaloma.

²¹ Kad je car David čuo o svemu ovome, veoma se razgnevio.

²² Avesalom nije rekao Amnonu ni reč, ni dobru ni lošu. Naime, Avesalom je mrzeo Amnona zato što je obeščastio njegovu sestru Tamaru.

Avesalom osvećuje Tamaru

23 Dve godine kasnije Avesalom je strigao ovce u Val-Asoru kod Jefrema, pa je pozvao sve careve sinove.

24 Avesalom dođe k caru i reče: „Evo, sad se strižu ovce tvome sluzi; neka car i njegove sluge izvole da dođu sa slugom tvojim.“

25 Car odgovori Avesalomu: „Ne, sine moj, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na teret.“ Avesalom ga je uporno molio, ali on nije hteo. Ipak, blagoslovio ga je.

26 Tada Avesalom reče: „Ako ti nećeš, neka moj brat Amnon podje sa nama.“

Car mu reče: „Zašto da ide s tobom?“

27 No, pošto ga je Avesalom uporno molio, poslao je Amnona i sve careve sinove.

28 Tada Avesalom naredi svojim momcima: „Pazite! Kad se Amnon razveseli od vina, a ja vam kažem: 'Udarite Amnona!', tada ga ubijte. Ne bojte se! Nisam li vam ja to zapovedio? Budite hrabri i junačni!“

29 Avesalomovi momci učiniše Amnonu kako im je Avesalom naredio. A svi carevi sinovi ustadoše, uzjahaše svaki svoju mazgu i pobegoše.

30 Dok su oni bili na putu, došla je vest do cara: „Avesalom je pobio sve careve sinove, te ni jedan nije preživeo.“

31 Tada je car razderao svoju odeću i legao na zemlju, i sve njegove sluge su stajale razderane odeće.

32 Ali Jonadav, sin Šime, Davidovog brata, reče: „Neka moj gospodar ne misli da su pobijeni svi mladići – carevi sinovi; mrtav je samo Amnon. Naime, Avesalom se zarekao da će to učiniti onog

dana kad je Amnon obeščastio njegovu sestru Tamaru.

³³ Zato neka se moj gospodar, car, ne uznemirava, misleći da su svi carevi sinovi mrtvi; samo je Amnon mrtav.“

³⁴ Međutim, Avesalom je pobegao.

A kad je momak koji je osmatrao pogledao, video je veliko mnoštvo kako ide putem iza njega, padinom planine.

³⁵ Jonadav reče caru: „Evo, dolaze carevi sinovi; ispalo je onako kako je tvoj sluga rekao.“

³⁶ Tek što je on dovršio, došli su carevi sinovi i glasno zaplakali. Gorko su plakali i car i njegove sluge.

³⁷ A Avesalom je pobegao Talmaji, sinu Amijuda, cara gesurskog. David je, pak, svaki dan žalio za svojim sinom.

³⁸ Pošto je Avesalom pobegao u Gesur, ostao je tamo tri godine.

³⁹ Kad se utešio zbog Amnonove smrti, car je čeznuo za Avesalomom.

14

Avesalom se vraća u Jerusalim

¹ Ali Joav, sin Serujin, je znao da je carevo srce naklonjeno Avesalomu.

² Stoga je Joav poslao da mu dovedu jednu mudru ženu iz Tekuje. On joj reče: „Pretvaraj se da si u žalosti: obuci se u žalbenu odeću i ne maži se mirisnim uljem, kao žena koja mnoge dane žali za pokojnikom.

³ Potom idi caru i reci mu ove reči.“ Joav joj je rekao šta da kaže.

4 Kad je žena iz Tekuje došla caru, pala je ničice na zemlju, poklonila se i rekla: „Pomagaj, care!“

5 Car joj reče: „Šta te muči?“

Ona odgovori: „Ja sam udovica; muž mi je umro.

6 Tvoja je sluškinja imala dva sina. Njih dvojica su se potukli u polju, a nije bilo nikog da ih rastavi. Jedan je udario drugog i ubio ga.

7 Tada se cela porodica digla na tvoju sluškinju, govoreći: 'Daj tog bratoubicu da ga pogubimo radi života koji je oduzeo svome bratu! Istrebimo ga iako je naslednik!' Međutim, tako će mi ugasiti jedinu žeravicu koja mi je ostala, te se mome mužu neće sačuvati ni ime ni potomstvo na zemlji.'

8 Car reče ženi: „Idi kući, a ja će izdati naredbu u tvoju korist.“

9 Žena iz Tekuje reče na to caru: „Gospodaru moj, care, neka krivica padne na mene i na dom moga oca; a car i njegov presto su nedužni.“

10 Car reče: „Ako ti neko zapreti, ti ga dovedi meni; taj te više neće uz nemiravati.“

11 A ona reče: „Neka car to spomene Gospodu, tvome Bogu, da krvni osvetnik ne učini još gore zlo, te zatre mog sina.“

On reče: „Živoga mi Gospoda, tvome sinu neće pasti ni dlaka s glave!“

12 Tada žena reče: „Dozvoli da tvoja sluškinja kaže još nešto mome gospodaru, caru.“

On joj reče: „Reci.“

13 Ona reče: „Zašto si naumio da uradiš istu stvar protiv naroda Božijeg? Donoseći ovakvu odluku, car osuđuje samog sebe, pošto ne vraća onoga koga je izgnao.

14 Jer, mi moramo umreti; mi smo kao voda kad se prospe na zemlju, te se ne može skupiti. No, Bog ne uzima život, već je iznašao načine da izgnani ne ostane u izgnanstvu.

15 Ja sam, stoga, došla da kažem ovo caru, svome gospodaru, jer me je narod uplašio. A tvoja sluškinja je pomislila: 'Obratiću se caru; možda će car učiniti što njegova sluškinja traži.'

16 Naime, car će čuti, pa će izbaviti svoju sluškinju iz ruku čoveka koji hoće da istrebi mene i mog sina s nasledstva Božijeg.'

17 Mislila je tvoja sluškinja: 'Reč moga gospodara, cara, će me umiriti, jer je moj gospodar, car, kao Andeo Gospodnji, koji razlikuje dobro od zla. Neka Gospod, Bog tvoj, bude s tobom.'"

18 Tada car odgovori ženi: „Nemoj zatajiti od mene ništa što će te pitati.“

Ona odgovori: „Neka moj gospodar govori.“

19 Car upita: „Da li su Joavovi prsti zajedno s tobom u celoj ovoj stvari?“

Ona odgovori: „Života mi tvoga, gospodaru moj, care, sve je onako kako je moj gospodar, car, rekao; od toga se ne može ni levo ni desno. Jeste, tvoj sluga Joav mi je to zapovedio; on mi je rekao da kažem sve ove reči.

20 Tvoj sluga Joav je to učinio da bi prikazao stvar s druge strane, ali moj gospodar je mudar kao Andeo Božiji, pa zna sve što se dešava u zemljji.“

21 Tada car reče Joavu: „Evo, uradiću to. Idi i dovedi mladića Avesalomu.“

22 Na to je Joav pao ničice na zemlju, poklonio se i blagoslovio cara, govoreći: „Danas tvoj sluga zna da sam našao blagonaklonost pred tobom,

gospodaru moj, care, jer je car učinio što je njegov sluga tražio.“

²³ Joav je, zatim, ustao i otišao u Gesur, pa je doveo Avesaloma u Jerusalim.

²⁴ Međutim, car reče: „Neka se vrati u svoju kuću, ali preda mnom neka se ne pojavljuje.“ Tako se Avesalom vratio u svoju kuću, ali pred carem se nije pojavljivao.

²⁵ A u celom Izrailju nije bilo čoveka koga su više hvalili zbog njegove lepote od Avesaloma. Na njemu nije bilo mane od temena do pete.

²⁶ On je šišao svoju kosu na kraju godine, jer mu je bila teška. Kosa mu je bila teška dve stotine šekela* carske mere.

²⁷ A Avesalom je imao tri sina i jednu čerku, po imenu Tamara, koja je bila veoma lepa žena.

²⁸ Avesalom je živeo u Jerusalimu dve godine a da se nije pojavio pred carem.

²⁹ Tada je Avesalom poslao po Joava, da bi ga poslao caru, ali on nije htio da dođe k njemu. Poslao je po njega i drugi put, ali ovaj opet nije htio da dođe.

³⁰ Avesalom reče svojim slugama: „Joavovo polje je pored moga, a jećam je još na njemu. Idite i zapalite ga!“ Tako Avesalomove sluge zapale polje.

³¹ Tada se Joav diže i dođe Avesalomu u kuću, pa mu reče: „Zašto su tvoje sluge zapalile moje polje?“

³² Avesalom odgovori Joavu: „Eto, ja sam ti poslao poruku: dođi ovamo da te pošaljem k caru da kažeš: 'Zašto sam se vratio iz Gesura? Bilo bi mi bolje da sam ostao тамо!' Zato mi dopusti da

* **14:26** Oko 2 kg.

vidim cara, pa ako sam kriv za nešto, neka me pogubi!“

³³ Joav ode caru i javi mu, te car pozva Avesaloma. Kad je došao caru, poklonio se licem do zemlje pred njim, a car je poljubio Avesaloma.

15

Avesalomova borba za vlast

¹ Nakon ovoga je Avesalom nabavio kočije i konje, i pedeset ljudi da trče ispred njega.

² Avesalom je ustajao rano i stajao kraj puta kod gradskih vrata. Kad god je neki čovek došao caru da presudi kakav spor, Avesalom bi ga pozvao i rekao mu: „Iz kojeg si mesta?“ Kad bi čovek odgovorio: „Tvoj sluga je iz jednog od Izrailjevih plemena“,

³ Avesalom bi mu rekao: „Vidi, tvoj slučaj je dobar i pravedan, ali nema nikog da te sasluša kod cara.“

⁴ Zatim bi rekao: „E, kad bih ja bio postavljen za sudiju u zemlji! Tada bi svaki čovek koji ima spor, ili žalbu, mogao da dođe k meni, i ja bih mu dodelio pravdu.“

⁵ A kad bi mu neko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio svoju ruku, te bi ga uhvatio, i poljubio.

⁶ Ovako je postupao sa svakim Izraeljcem koji bi dolazio caru po pravdu. Tako je Avesalom pridobio za sebe srca Izraeljaca.

⁷ Na kraju četvrte godine, Avesalom reče caru: „Dopusti mi da odem u Hevron i izvršim zavet koji sam zavetovao Gospodu.

⁸ Jer kad je tvoj sluga bio u Gesuru aramejskom, ja sam učinio zavet rekvavi: 'Ako me Gospod vrati u Jerusalim, ja će služiti Gospodu.'“

9 Car mu reče: „Pođi u miru!“ On se diže i ode u Hevron.

10 Međutim, Avesalom je poslao uhode po svim izrailjskim plemenima, rekavši: „Kad čujete glas trube, vi recite: 'Avesalom se zacario u Hevronu!'“

11 Sa Avesalomom je otišlo dve stotine ljudi iz Jerusalima, koji su bili pozvani. Oni su otišli nedužne savesti, ne znajući ništa o svemu ovome.

12 Dok je Avesalom prinosio žrtve, poslao je po Ahitofela Gilonjanina, Davidovog savetnika, da dođe iz svog grada Gila. Zavera je bila jaka, jer je narod u sve većem broju pristajao uz Avesaloma.

Davidov beg

13 Tada je došao glasnik Davidu i rekao: „Srce Izrailjaca se okrenulo za Avesalomom.“

14 David reče svim svojim slugama koji su bili s njim u Jerusalimu: „Na noge! Bežimo, inače nećemo pobeći od Avesaloma! Krenimo što brže, da ne požuri on, pa nas stigne i izruči nas propasti, a grad poseće mačem!“

15 Careve sluge rekoše caru: „Šta god naš gospodar odluči, tvoje sluge su ti na raspolaganju!“

16 Car je krenuo pešice sa svim svojim domom, osim deset svojih inoča, koje je ostavio da čuvaju dvor.

17 Kad je car izašao, sav ga je narod pratilo. Zaustavili su se kod poslednje kuće.

18 Sve su njegove sluge stupale uz njega; a i svi Herećani i Felećani; i svi Gaćani, šest stotina ljudi, koji su došli za njim iz Gata, stupali su pred carem.

19 Car reče Itaju, Gaćaninu: „Zašto i ti ideš s nama? Vrati se i ostani sa carem; ti si stranac, i još izgnanik iz svoje zemlje.

20 Juče si došao, pa zar danas da te vodim da se potučaš s nama? Ja idem zato što moram da idem. Zato se vrati i povedi svoju braću sa sobom. Neka milost i vernost Gospodnja budu s tobom.“

21 Itaj odgovori caru: „Živoga mi Gospoda, i živ bio moj gospodar car, gde god bude moj gospodar car, vodilo to u smrt ili život, tamo će biti i tvoj sluga!“

22 David reče Itaju: „Hajde onda!“ Tako Itaj Gaćanin krenu, a sa njim i svi njegovi ljudi sa svojom nejači.

23 Cela zemlja je glasno plakala, dok je sav narod prolazio. Kad je car prešao preko potoka Kidrona, prešao je i sav narod idući prema pustinji.

24 Tamo je bio i Sadok sa svim Levitima, koji su nosili Kovčeg saveza Božijeg. Oni su spustili Kovčeg Božiji dok sav narod nije izašao iz grada. I Avijatar je došao gore.

25 Tada car reče Sadoku: „Vrati Kovčeg Božiji u grad. Ako nađem naklonost u Gospodnjim očima, on će me dovesti natrag, i dati mi da vidim i Kovčeg i njegovo boravište.

26 Ali ako mi kaže: 'Nisi mi po volji', evo me, pa neka čini sa mnom što smatra za dobro.“

27 Car još reče Sadoku, svešteniku: „Zar ne razumeš? Vrati se u grad u miru s vaša dva sina, tvojim sinom Ahimasom i Jonatanom, Avijatarovim sinom.

28 Evo, ja će se zadržati u pustinji, kod rečnih

gazova*, dok ne dođe od vas poruka da me obavesti.“

²⁹ Tada su Sadok i Avijatar vratili Kovčeg Božiji u Jerusalim, i ostali тамо.

³⁰ A David se penjao uz Maslinsku goru; išao je bos i plakao pokrivenе glave. I sav narod koji je bio s njim pokrio je glavu i išao plačуći.

³¹ Uto su Davidu javili da je Ahitofel међу zaverenicima sa Avesalomom. David reče: „O, Gospode, obrati Ahitofelov savet u ludost!“

³² Kad se David uspeo na vrh, где se narod klanjao Bogu, dočekao ga je Husaj Arkijanin, s poderanom odećом i s prašinom na глави.

³³ David mu reče: „Ako подећ са мном, бићеши mi на teret.

³⁴ Али, ако останеш у граду и каžeши Avesalomu: 'Biću твој слуга, care. Bio sam слуга твога oca, a sada ћу biti твој слуга', moći ћеш да osujetиш Ahitofelov savet radi mene.

³⁵ Zar nisu тамо с tobom sveštenici Sadok i Avijatar? Šta god da чујеш у carevom domu, javi sveštenicima Sadoku i Avijataru.

³⁶ Eno, тамо су и njihova dva sina, Sadokov sin Ahimas i Avijatarov sin Jonatan. Izvesti me по njima o svemu što чујеш.“

³⁷ Davidov prijatelj Husaj je доšao u grad баš kad je Avesalom ušao u Jerusalim.

16

Davidovi neprijatelji

* **15:28** Postoje razlike u tumačenju jevrejske reči koja se odnosi na mesto sastanka. Neki prevode *u polju* (Daničić), ili *rečni gazovi*. U svakom slučaju, radi se o ugovorenom mestu gde će se donositi vesti.

1 Kad je David malo odmakao od vrha, došao mu je u susret Siva, Mefivostejev sluga, s parom osedlanih magaraca, na kojima je bilo dve stotine hlebova, stotinu grudvi suvog grožđa, stotinu plodova letnjeg voća i mešina vina.

2 Car reče Sivi: „Šta si naumio s ovim?“

Siva odgovori: „Magarci su da ih carev dom jaše, hleb i letnje voće je da ih momci jedu, a vino je da ga piju oni koji malakšu u pustinji.“

3 „A gde je sin tvoga gospodara?“ – upita car.

Siva odgovori: „Eto, on je ostao u Jerusalimu, jer kaže: 'Danas će mi dom Izrailjev vratiti carstvo moga dede.'“

4 Car na to reče: „Sve što pripada Mefivosteju sada pripada tebi.“

„Klanjam se – odgovori Siva. Samo da nađem naklonost u očima svoga gospodara cara.“

Semaj proklinje Davida

5 Kad je car David došao u Vaurim, izašao je neki čovek iz Saulovog doma, po imenu Semaj, sin Gire; izašao je i proklinjao.

6 On je bacao kamenje na cara Davida i na sve njegove sluge, iako su Davidu, s desna i s leva, bili sva vojska i svi ratnici.

7 Semaj je proklinjao govoreći: „Odlazi, odlazi, krvniče i ništarijo!“

8 Gospod ti je vratio za svu krv doma Saulovog na čije si se mesto zacario. Gospod je predao carstvo u ruke tvoga sina Avesaloma. Eto, tvoje зло je došlo na tebe, jer si krvnik!“

9 Tada Avisaj, sin Serujin, reče: „Zašto da ovaj mrtvi pas proklinje moga gospodara, cara? Pusti me da odem tamo i odsečem mu glavu!“

10 Car reče: „Šta ja imam s vama, sinovi Serujini? On proklinje zato što mu je Gospod rekao da proklinje Davida. I ko će reći: 'Zašto ovo radiš?'“

11 David još reče Avisaju i svim svojim slugama: „Evo, moj sin, koji je izašao iz mog tela, traži da mi uzme život, a kako neće ovaj Venijaminovac? Pusti ga, neka proklinje, jer mu je Gospod to rekao.

12 Možda će Gospod videti moju muku i uzvratiti mi dobrotom za njegovu kletvu.“

13 David i njegovi ljudi su nastavili svojim putem, a Semaj je išao kraj obronka gore, proklinjući i bacajući kamenje i prašinu na njega.

14 Car i sav narod s njim su došli iscrpljeni tamo, pa su predahnuli.

Ahitofelov savet

15 A Avesalom je došao sa svim izrailjskim narodom u Jerusalim zajedno s Ahitofelom.

16 Kad je Husaj Arkijanin, Davidov prijatelj, došao Avesalomu, Husaj je rekao Avesalomu: „Živeo car! Živeo car!“

17 Avesalom reče Husaju: „Zar je ovo odanost tvome prijatelju? Zašto nisi otišao sa svojim prijateljem?“

18 Husaj odgovori Avesalomu: „Ne, ja sam za onoga koga je izabrao Gospod, ovaj narod i svi Izrailjci, i s njim ču i ostati.“

19 Osim toga, kome ču služiti ako ne Davidovom sinu? Kako sam služio tvome ocu, tako ču služiti i tebi.“

20 Zatim Avesalom reče Ahitofelu: „Savetuj šta da radimo.“

21 Ahitofel reče Avesalomu: „Lezi sa inočama svoga oca, koje je ostavio da čuvaju dvor. Kad sav Izrailj čuje da si postao mrzak svome ocu, ohrabriće se sve tvoje pristalice.“

22 Tada su na krovu razapeli šator za Avesaloma, pa je Avesalom legao sa inočama svoga oca na oči sveg Izraelja.

23 U one dane je svaki savet koji je Ahitofel dao bio tražen kao Božija reč. Zato su i David i Avesalom cenili svaki Ahitofelov savet.

17

1 Ahitofel reče Avesalomu: „Dopusti mi da izaberem dvanaest hiljada ljudi, te da se dignem u poteru za Davidom već ove noći.

2 Napašću ga dok je izmoren i klonulog duha, pa će ga uplašiti, te će pobeći sav narod koji je s njim. Ubiću samo cara,

3 te će ti dovesti natrag sav narod. A kad se sav narod vrati tebi, osim čoveka koga tražiš, sav će se narod umiriti.“

4 Ovaj savet se učinio valjanim i Avesalomu i svim izraelskim starešinama.

5 Tada Avesalom reče: „Pozovite Husaja Arkijanina, da čujemo šta i on ima da kaže.“

6 Kad je Husaj došao Avesalomu, Avesalom mu reče: „Ahitofel je dao ovaj savet. Hoćemo li postupiti po njegovom savetu? Ako ne, šta ti kažeš?“

7 Husaj reče Avesalomu: „Ovaj put savet koji je dao Ahitofel nije dobar.“

⁸ Husaj nastavi: „Ti znaš da su tvoj otac i njegovi ljudi ratnici, i da su razjareni kao medvedica kad joj otmu medvediće u polju. Tvoj otac je izvrstan borac i neće noćiti s narodom.

⁹ On se sada krije u nekoj jami ili na nekom drugom mestu. Ali ako neko od naših padne u prvom udaru, proširiće se glas: 'Izgibe narod koji sledi Avesaloma!'

¹⁰ Tada će se i ratnik, u koga je lavlje srce, uplašiti, jer sav Izrailj zna da je tvoj otac ratnik, i da su ljudi s njim izvrsni borci.

¹¹ Stoga, savetujem da se sav Izrailj, od Dana do Vir-Saveje, okupi oko tebe, da ga bude mnogo kao peska na morskoj obali, i da ti lično podješ u boj.

¹² Tada ćemo navaliti na njega gde god se našao, i oboriti se na njega kao što rosa pada na zemlju, te neće preživeti ni on niti ijedan od ljudi što su sa njim.

¹³ A ako se povuku u grad, sav će Izrailj doneti užad pod taj grad, pa ćemo ga odvući do potoka, sve dok od njega ne ostane ni kamicak.“

¹⁴ Avesalom i svi Izrailjci rekoše na to: „Savet Husaja Arkijanina je bolji od Ahitofelovog saveta.“ Jer Gospod je bio odredio da Ahitofelov savet, koji je bio bolji, bude osuđen, da bi Gospod doveo propast na Avesaloma.

Husaj upozorava Davida

¹⁵ Husaj reče sveštenicima Sadoku i Avijataru: „Tako i tako je Ahitofel savetovao Avesalomu i Izrailjevim starešinama, a ja sam savetovao tako i tako.

¹⁶ A sad brzo pošaljite poruku i javite Davidu: 'Nemoj noćas noćiti kod rečnih gazova u pustinji,

nego pređi preko, inače će biti uništeni i car i sav narod koji je s njim.”“

17 A Jonatan i Ahimas su čekali u En-Rogilu; jedna sluškinja je dolazila i donosila im vesti, a oni su odlazili i izveštavali cara Davida. Naime, oni nisu mogli da idu u grad da ih ne bi videli kako ulaze u grad.

18 Međutim, video ih je neki dečak, pa je javio Avesalomu. Oni su brzo otišli, pa su došli u kuću jednog čoveka u Vaurimu, koji je imao bunar u svome dvorištu. Oni se spustiše u njega.

19 Tada je čovekova žena uzela prostirku i pokrila otvor bunara. Na nju je razasula prekrupu, tako da niko nije znao za ovo.

20 Kad su Avesalomove sluge došle kod ženine kuće rekli su: „Gde su Ahimas i Jonatan?“

Žena im odgovori: „Prešli su preko potoka.“ Oni su ih tražili, ali pošto ih nisu našli, vratili su se u Jerusalim.

21 Nakon što su otišli, ona dvojica su se popela iz bunara i otišla i javila caru Davidu. Rekli su Davidu: „Ustani i brzo pređi preko vode, jer im je Ahitofel tako i tako savetovao protiv vas.“

22 Tada su David i sav narod s njim ustali, pa su prešli preko Jordana. Do svetu nije bilo ni jednog koji nije prešao preko Jordana.

23 Kad je Ahitofel video da se nije postupilo po njegovom savetu, osedlao je magarca, spremio se i otišao kući u svoj grad. I pošto je dao uputstva za svoj dom, obesio se i umro. Sahranili su ga u grobu njegovih predaka.

²⁴ A David je došao u Mahanajim, dok je Avesalom sa svim Izrailjcima prešao preko Jordana.

²⁵ Avesalom je postavio Amasu nad vojskom umesto Joava. Amasa je bio sin nekog čoveka po imenu Itra Izrailjac, koji je obležao Avigeju, čerku Nasovu, sestru Seruje, majke Joavove.

²⁶ Izrailj i Avesalom su se utaborili u oblasti Galada.

²⁷ Kad je David stigao u Mahanajim, Sovije, sin Nasov iz Rave amonske, Mahir, sin Amilov iz Lodevara, i Varzelaj Galađanin iz Rogelima,

²⁸ donesoše postelje, čaše, zemljane sudove; pšenicu i ječam, brašno, prženo zrnje, pasulj i sočivo;

²⁹ med, maslo, ovčiji i kravljji sir. To su doneli za jelo Davidu i narodu s njim, jer su rekli: „Narod je ogladneo, izmorio se i ožedneo u pustinji.“

18

Avesalomov poraz i smrt

¹ David je izvršio smotru naroda koji je bio s njim, i postavio nad njima zapovednike nad hiljadu i zapovednike nad stotinu.

² Zatim je David poslao narod: jednu trećinu sa Joavom, drugu trećinu s Avisajem, sinom Serujinim, bratom Joavovim, i jednu trećinu sa Itajem Gaćaninom.

Tada car reče narodu: „I ja ću poći s vama.“

³ Ali ljudi mu rekoše: „Ti nećeš ići, jer ako mi pobegnemo, oni neće mariti za nas. Čak i da polovina od nas izgine, oni neće mariti za nas, jer ti vrediš kao nas deset hiljada. Zato je bolje da nam pomažeš iz grada.“

⁴ Car im reče: „Učiniću sve što vam se čini dobro.“

Tako je car stajao kod gradskih vrata, dok je sav narod izlazio po stotinama i hiljadama.

⁵ Car zapovedi Joavu, Avisaju i Itaju: „Čuvajte mi mladića Avesaloma.“ Sav narod je čuo kad je car zapovedio ovo svim zapovednicima za Avesaloma.

⁶ Narod je izašao u boj protiv Izrailja; bitka se vodila u Jefremovoj šumi.

⁷ Davidove sluge su porazile izrailjski narod; bio je to veliki poraz u onaj dan: dvadeset hiljada *mrtvih*.

⁸ Bitka se proširila po celom kraju. Toga dana je šuma progutala više naroda nego što ih je palo od mača.

⁹ A Avesalom je nabasao na neke Davidove sluge. Avesalom je jahao na svojoj mazgi, ali dok je mazga prolazila ispod guste krošnje jednog velikog hrasta, kosa mu se zakačila za hrast, tako da je visio između neba i zemlje. Mazga ispod njega je nastavila da ide.

¹⁰ Jedan od ljudi je to video i javio Joavu: „Eno, video sam Avesaloma kako visi o jednom hrastu.“

¹¹ Joav reče čoveku koji mu je doneo vest: „Kad si ga video, zašto ga nisi sastavio sa zemljom na licu mesta? Ja bih ti dao deset šekela srebra* i jedan opasač.“

¹² Čovek odgovori Joavu: „I da imam hiljadu šekela srebra u svojim rukama, ne bih digao ruku na carevog sina, jer je car na naše uši zapovedio tebi, Avisaju i Itaju: 'Čuvajte mi mladića Avesaloma.'“

* **18:11** Oko 120 gr.

13 Pa i kad bih počinio izdaju nasrćući na njegov život, a od cara se ništa ne može sakriti, ti bi se držao po strani.“

14 Joav mu reče: „Neću ja da traćim vreme s tobom!“ Onda je uzeo tri koplja u svoju ruku i zabio ih Avesalomu u srce, dok je još bio živ usred hrasta.

15 Zatim je deset momaka, Joavovih štitonoša, okružilo Avesaloma i dokrajčili ga, te je umro.

16 Joav je zatrubio u trubu, pa se narod vratio iz potere za Izrailjem; Joav je, naime, povukao narod.

17 Avesaloma su uzeli i bacili u veliku jamu u šumi i nabacali na njega veoma veliku gomilu kamenja. U međuvremenu je sav Izrailj pobegao svojim kućama.

18 A Avesalom je, za života, podigao sebi stub u Kraljevoj dolini, jer je rekao: „Nemam sina da sačuva spomen na moje ime.“ Zato je stub nazvao po svom imenu, te se zove „Avesalomov spomenik“ sve do danas.

Davidu javljaju za Avesalomovu smrt

19 Tada Ahimas, Sadokov sin, reče: „Pusti me da otrčim i javim caru da ga je Gospod izbavio iz ruku njegovih neprijatelja.“

20 Joav mu reče: „Danas nećeš biti glasnik dobre vesti. Učinićeš to neki drugi dan, ali danas nećeš javiti dobру vest, jer je carev sin poginuo.“

21 Zatim Joav reče Kušaninu: „Idi i javi caru što si video.“ Kušanin se pokloni Joavu i otrča.

22 Ali Ahimas, sin Sadokov, opet reče Joavu: „Bilo kako bilo, pusti me da i ja otrčim za Kušaninom.“

Joav mu reče: „Zašto da trčiš, sinko, kad ti dobra vest neće doneti nagradu?“

23 „Bilo kako bilo, pusti me da otrčim.“

Joav mu reče: „Hajde, trči!“ Ahimas otrča preko ravnice i preteče Kušanina.

24 A David je baš sedeo među dvojim gradskim vratima. Tada je stražar, koji je bio na krovu vrata, podigao pogled i ugledao nekog čoveka kako trči.

25 Stražar je viknuo i javio caru. Car reče: „Ako je sam, onda nosi dobru vest.“ Dok se čovek približavao,

26 stražar je video drugog čoveka kako trči, pa je pozvao čuvara na vratima, rekavši: „Evo, još jedan čovek trči!“

Car reče: „I on nosi dobru vest.“

27 Stražar reče: „Vidim da onaj prvi trči kao Ahimas, Sadokov sin.“

Car reče: „On je dobar čovek i dolazi sa dobrom vešću.“

28 Ahimas pozva i reče caru: „Dobro je!“ Zatim se poklonio caru licem do zemlje i rekao: „Neka je blagosloven Gospod, Bog tvoj, koji je zaustavio ljude što su digli ruku na moga gospodara cara.“

29 Car upita: „Da li je mladić Avesalom dobro?“

Ahimas odgovori: „Video sam veliko komešanje kad me je carev sluga Joav slao, ali nisam video šta je bilo.“

30 Car reče: „Pomeri se tamo u stranu.“ On se pomerio u stranu, pa je stajao.

31 Tada je došao Kušanin i rekao: „Dobra vest za moga gospodara cara! Jer, danas te je Gospod izbavio iz ruku svih koji su se digli protiv tebe!“

³² Tada car upita Kušanina: „Da li je dobro mladić Avesalom?“

Kušanin odgovori: „Neka neprijatelji mogu gospodara cara, i svi koji se dižu protiv tebe da ti naude prođu kao taj mladić.“

³³ Na to car zadrhta i ode u gornju sobu nad gradskim vratima i briznu u plač. Išao je i govorio: „Sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome! O, da sam ja umro umesto tebe! Avesalome, sine moj, sine moj!“

19

David žali za Avesalomom

¹ Joavu su javili: „Eno, car plače i tuguje za Avesalomom!“

² Tako se pobeda toga dana pretvorila u žalost za sav narod, jer je narod čuo da car tuguje za svojim sinom.

³ Tog dana se narod ušunjao u grad, kao narod koji se posramljeno ušunja kad pobegne iz bitke.

⁴ A car je pokrio svoje lice plačući na glas: „Avesalome, sine moj! Avesalome, sine moj, sine moj, sine moj!“

⁵ Tada je Joav došao caru u kuću i rekao mu: „Danas si osramotio svoje sluge koje su spasle život tebi, tvojim sinovima i čerkama, i tvojim ženama i inočama,

⁶ pošto voliš one koji te mrze i mrziš one koji te vole. Danas si javno pokazao da ti nije stalo ni do vojvoda ni do slugu, jer danas vidim da bi ti bilo drago da je Avesalom ostao živ, a da smo svi mi mrtvi.

7 A sad ustani i idi i obrati se ljubazno svojim slugama, jer zaklinjem se Gospodom: ako ne izadeš, ni jedan čovek neće ostati s tobom ove noći, pa će ova nevolja biti gora od svake koja te je zadesila od tvoje mladosti do sada.“

8 Tada je car ustao i seo kod gradskih vrata. Kad su narodu javili: „Car sedi kod gradskih vrata“, sav je narod došao pred cara.

Izrailjci su, pak, pobegli svojim kućama.

9 A sav narod se raspravljaо по svim Izrailjevim plemenima, govoreći: „Car nas je izbavio iz ruku naših neprijatelja i spasao nas iz ruku Filistejaca, a sada je morao da pobegne iz zemlje od Avesaloma.

10 Ali Avesalom, koga smo pomazali da vlada nad nama, je poginuo u bici. Stoga, zašto ništa ne preduzimate da vratite cara?“

11 Tada je car David poslao poruku sveštenicima Sadoku i Avijataru: „Recite Judinim starešinama: ‘Zašto da vi budete poslednji koji će vratiti cara u njegovu kuću?’ – Naime, ono što se govorilo po svem Izrailju je došlo do cara u njegovu kuću –

12 Jer, vi ste moja braća, moja krv i meso. Zašto da budete poslednji koji će vratiti cara?

13 A Amasi recite: 'Zar ti nisi moja krv i meso? Neka mi Gospod tako učini i neka još doda, ako doživotno ne budeš vojvoda moje vojske umesto Joava!'“

14 Tako je zadobio srca svih Judejaca kao jednog čoveka, pa su poslali caru poruku: „Vrati se i ti i tvoje sluge.“

15 Tada se car vratio i došao do Jordana, a Judejci su došli u Galgal da se sretnu s carem i da ga prevedu preko Jordana.

Davidov povratak u Jerusalim

16 Tada je Semaj, sin Girin, Venijaminovac iz Vaurima, zajedno sa ljudima iz Jude, pohitao caru u susret.

17 S njim je bilo hiljadu ljudi iz Venijaminovog plemena, kao i Siva, sluga iz Saulovog doma sa svojih petnaest sinova i dvadeset slugu. Oni su došli do Jordana pred cara.

18 Dok su prevodili carev dom da ga dovedu, i da čini što mu se čini dobro, Semaj, sin Girin, pada ničice pred carem baš kad je ovaj trebalo da pređe preko Jordana.

19 Semaj reče caru: „Neka me moj gospodar ne drži krivim, i neka ne pamti kako je tvoj sluga skrivio protiv tebe onoga dana kad je moj gospodar car izašao iz Jerusalima; neka moj gospodar ne uzme to k srcu.“

20 Jer tvoj sluga zna da je skrivio. Ali, eto, ja sam, od sveg doma Josifovog, prvi došao da dočekam mog gospodara cara.“

21 Avisaj, sin Serujin, reče: „Zar ne bi trebalo da Semaj bude pogubljen zbog toga, pošto je proklinjao Gospodnjeg pomazanika?“

22 Ali David reče: „Šta ja imam s vama, sinovi Serujini, te mi se danas protivite? Zar danas da neko bude pogubljen u Izrailju? Zar ne znam da sam danas car nad Izrailjem?“

23 Car reče Semaju: „Nećeš biti pogubljen.“ I zakle mu se car.

Susret Mefivosteja i cara

²⁴ Tako je i Saulov sin Mefivostej sišao da dočeka cara. On se nije brinuo za svoje noge, nije podreživao bradu, niti je prao svoju odeću od dana kad je car otišao do dana kad se vratio u miru.

²⁵ Kad je došao iz Jerusalima da dočeka cara, car mu reče: „Zašto nisi pošao sa mnom, Mefivosteju?“

²⁶ On odgovori: „Gospodaru moj, care, moj sluga me je obmanuo, jer tvoj mu je sluga rekao: 'Osedlaj mi magarca, da ga uzjašem i pođem sa carom', jer je tvoj sluga hrom.“

²⁷ A on je ocrnio tvoga slugu pred mojim gospodarem carem. Ali moj gospodar car je kao Andeo Božiji; uradi kako ti se čini dobro.

²⁸ Jer sav dom moga oca nije zaslužio ništa drugo osim smrti od moga gospodara cara. Ipak, ti si posadio svoga slugu među one koji jedu za tvojim stolom. Kakvo onda pravo imam da još nešto tražim od cara?“

²⁹ Car odgovori: „Zašto i dalje trošiš reči? Određujem da ti i Siva podelite zemlju među sobom.“

³⁰ Mefivostej reče caru: „Neka uzme sve, samo kad se moj gospodar car vratio u miru u svoj dom!“

Davidova naklonost prema Varzelaju

³¹ Varzelaj Galađanin dođe iz Rogelima i pređe preko Jordana s carem, da ga isprati kod Jordana.

³² Varzelaj je bio veoma star; bilo mu je osamdeset godina. On je snabdevao cara hranom, dok je car boravio u Mahanajimu; bio je, naime, veoma bogat čovek.

33 Car reče Varzelaju: „Pređi sa mnom, a ja ču se starati o tebi kod sebe u Jerusalimu.“

34 Varzelaj odgovori caru: „Koliko mi je još dana ostalo da živim, da bih išao s carom u Jerusalim?“

35 Danas mi je osamdeset godina. Znam li još šta je dobro a šta loše? Može li tvoj sluga osetiti ukus onoga što jede i pije? Može li još slušati glas pevača i pevačica? Zašto da tvoj sluga još bude na teretu svome gospodaru caru?“

36 Tvoj će sluga poći s carem malo dalje od Jordana. Zašto car hoće da me nagradi ovakvom nagradom?

37 Dopusti svome sluzi da se vrati i umre u svom gradu gde je grob moga oca i moje majke. Ali, evo, tu je tvoj sluga Himam; neka on pređe s mojim gospodarem carem. Uradi za njega što ti se čini dobro.“

38 Car reče: „Neka onda Himam podje sa mnom, a ja ču učiniti za njega što se tebi bude činilo dobro; što god želiš, ja ču to učiniti za njega.“

39 Zatim je sav narod prešao preko Jordana. Nakon što je car prešao na drugu stranu, poljubio je Varzelaja i blagoslovio ga, pa se ovaj vratio u svoje mesto.

40 Kad je car prešao u Galgal, s njim je prešao i Himam. S carem je prešao sav Judin narod i polovina izrailjskog naroda.

41 Zatim su i svi Izrailjci došli k caru i rekli mu: „Zašto su te naša braća Judejci ukrali i preveli preko Jordana, i cara i sve Davidove ljude?“

42 Svi Judejci odgovorile Izrailjcima na to: „Zato što nam je car rod. Zašto se ljutite zbog toga?“

Jesmo li jeli od careve hrane? Da li nam je šta darovao?”

⁴³ Izrailjci odgovoriše Judejcima: „Mi imamo deset delova u cara, te imamo više prava na Davida od vas. Zašto nas onda prezirete? Nismo li baš mi prvi predložili da vratimo našeg cara?”

Ipak, reči Judejaca su bile teže od reči Izrailjaca.

20

Sevina pobuna

¹ Tamo se zadesila neka ništarija, po imenu Seva, sin Vihrijev, Venijaminovac. On je zatrubio u rog i rekao:

„Nemamo mi udela sa Davidom!

Nema nama nasledstva sa sinom Jesejevim!
Svaki u svoj šator, Izrailju!”

² Tada su svi Izrailjci odstupili od Davida i pošli za Sevom, Vihrijevim sinom. A Judejci su verno sledili svog cara od Jordana do Jerusalima.

³ Kad je David došao svojoj kući u Jerusalim, car je uzeo svojih deset inoča koje je ostavio da čuvaju dvor i odveo ih u jednu kuću pod stražom. On se starao za njih, ali sa njima nije spavao. One su ostale zatvorene do dana svoje smrti, živeći kao udovice.

⁴ Car reče Amasi: „Okupi mi Judejce za tri dana, a i ti budi ovde.”

⁵ Amasa ode i okupi Judu, ali mu je uzelo duže od roka koji mu je dao car.

⁶ David reče Avisaju: „Sada će nam Seva, sin Vihrijev, naneti više zla nego Avesalom. Zato uzmi sluge svoga gospodara i kreni u poteru za njim, da ne bi našao sebi utvrđene gradove i umakao nam.”

7 Joavovi ljudi zajedno sa Herećanima i Felećanima, i svim ratnicima, krenu za njim. Napustili su Jerusalim i dali se u potragu za Sevom, sinom Vihrijevim.

8 Kad su bili kod velikog kamena u Gavaonu, Amasa dođe pred njih. Joav je na sebi nosio bojnu odeću, a uz bok mu je bio pripasan mač u koricama. Ali kad je pošao, mač je ispao.

9 Joav reče Amasi: „Je li sve kako treba, brate moj?“ Joav uze Amasu desnom rukom za bradu da ga poljubi.

10 Amasa se nije obazreo na mač u Joavovoju ruci; Joav mu zari mač u stomak, tako da mu se utroba prosula na zemlju. Nije bilo potrebe da ga udari dvaput; na mestu je ostao mrtav. A Joav i njegov brat Avisaj su nastavili poteru za Sevom, sinom Vihrijevim.

11 Jedan od Joavovih ljudi je stao kod Amasinog tela i rekao: „Ko je uz Joava i Davida, neka ide za Joavom!“

12 A Amasa je ležao u svojoj krvi nasred puta. Kad je čovek video da se sav narod zaustavlja, odvukao je Amasu s puta u polje i pokrio ga plastirom; video je da će se zaustaviti svako ko prođe.

13 Pošto su Amasu sklonili s puta, svi ljudi su krenuli za Joavom da gone Sevu, sina Vihrijevog.

14 On je prošao kroz sva izrailjska plemena sve do Avel Vet-Mahe. Okupili su se i svi Virani i pošli za njim.

15 Kad je sav narod sa Joavom došao, opkolili su ga u Avel Vet-Mahi. Podigli su nasip koji je stajao oko grada.

Dok su potkopavali zid da ga sruše,

16 jedna mudra žena pozva iz grada: „Čujte! Čujte! Recite Joavu: 'Primakni se ovamo da razgovaram s tobom.'“

17 Kad joj se Joav primakao, žena je rekla: „Jesi li ti Joav?“

On odgovori: „Jesam.“

Ona mu reče: „Poslušaj reči svoje sluškinje.“

On reče: „Slušam.“

18 Ona reče: „Nekada su govorili: 'Neka traže savet u Avelu', i tako bi završili stvar.“

19 Mi smo miroljubivi i odani u Izrailju. Zašto tražiš da uništiš grad, koji je jedan od najvažnijih gradova u Izrailju? Zašto hoćeš da proždereš nasledstvo Gospodnje?“

20 Joav odgovori: „Daleko bilo! Daleko bilo od mene da ga prožderem ili uništim!“

21 Nije reč o tome, već o čoveku iz Jefremove gore, po imenu Seva, sinu Vihrijevom, koji je podigao ruku na cara Davida. Izručite samo njega i ja ću se povući iz grada.“

Žena odgovori Joavu: „Evo, biće ti bačena njegova glava preko zida.“

22 Žena dođe k svemu narodu sa svojim mudrim predlogom. Tako su odsekli glavu Sevi, sinu Vihrijevom, i bacili je Joavu. Tada je Joav zatrubio u rog, pa su se svi razišli od grada svojim kućama, a on se vratio caru u Jerusalim.

Davidovi zvaničnici

23 Joav je bio nad svom izrailjskom vojskom, a Venaja, sin Jodajev, je bio nad Herećanima i Felećanima.

²⁴ Adoram je bio nad prisilnim radom, a Josafat, sin Ahiludov, je bio dvorski savetnik.

²⁵ Seva je bio pisar a Sadok i Avijatar su bili sveštenici.

²⁶ Ira Jairanin je, takođe, bio Davidov sveštenik.

21

David osvećuje Gavaonjane

¹ U Davidovo vreme bila je glad tri godine zaredom. David je tražio lice Gospodnje i Gospod reče: „Na Saulu i njegovom domu leži krivica za prolivenu krv, jer je pogubio Gavaonjane.“

² Car je pozvao Gavaonjane i govorio s njima. A Gavaonjani nisu Izrailjci, nego preostali potomci Amorejaca, kojima su se Izrailjci obavezali zakletvom. U svojoj revnosti za Izrailj i Judu, Saul je nastojao da ih istrebi.

³ David reče Gavaonjanima: „Šta mogu da učinim za vas? Čime da vas otkupim da biste blagoslovili nasledstvo Gospodnje?“

⁴ Gavaonjani mu odgovoriše: „Ne tražimo ni srebro ni zlato od Saula i njegovog doma, niti tražimo da se iko pogubi u Izrailju.“

David reče: „Što god kažete, ja ču to učiniti za vas.“

⁵ Oni odgovoriše caru: „Od čoveka koji nas je zatirao i koji je naumio da nas uništi, da se ne održimo nigde u Izrailju –

⁶ neka nam se preda sedam od njegovih sinova da ih raskomadamo pred Gospodom u Gavaji Saula, izabranika Gospodnjeg.“

Car reče: „Predaću ih.“

7 Ipak, car je poštedeo Mefivosteja, sina Saulovog sina Jonatana, zbog zakletve koju su David i Jonatan položili jedan drugom pred Gospodom.

8 Car uze Armonija i Mefivosteja, dva sina Resfe, čerke Aje, koje je rodila Saulu, i pet sinova Saulove čerke Merave*, koje je rodila Adrilu, sinu Varzelaja Meolaćanina,

9 i predade ih u ruke Gavaonjana. Oni su ih raskomadali na gori pred Gospodom. Sva sedmorica su stradali zajedno. Bili su pogubljeni u prvim danima žetve, na početku žetve ječma.

10 Tada je Resfa, čerka Ajina, uzela vreću od kostreti i prostrla je za sebe na steni, od početka žetve†, sve dok kiša s neba nije pala na njih. Ona nije dala da ptice nebeske dolaze na njih danju, ni zveri poljske noću.

11 Kad su Davidu javili šta je uradila Ajina čerka Resfa, Saulova inoča,

12 on je otišao i uzeo Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana od meštana Javis-Galada, koje su ukrali s glavnog trga u Vet-Sanu; njih su Filistejci obesili tamo onog dana kad su ubili Saula na Gelviji.

13 David je odneo odande Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana, i združio ih s kostima raskomadanih.

* **21:8** U većini jevrejskih tekstova i u prepisima Septuaginte stoji *Mihala*. Međutim, Mihala je bila mlađa Saulova čerka koja nije imala dece. Zato se većina prevoda odlučuje za *Merava* – koja je bila Saulova starija čerka – prema dva jevrejska teksta i sirijском tekstu. To odgovara tekstu 1. Sam 18,19, jer je Merava bila Adrilova žena.

† **21:10** Od aprila do septembra ili oktobra, do sezone kiša.

14 Zatim je sahranio Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana u Venijaminovom području, u Seli, u grobu njegovog oca Kisa. Pošto su uradili sve što je car zapovedio, Bog se smilovao zemlji.

Davidovi vojni pohodi

15 A kada je opet izbio rat Filistejaca sa Izrailjem, David i njegove sluge s njim, su otišli dole i stupili u boj s Filistejcima. David je bio iscrpljen.

16 A Jesvi-Venov, jedan od potomaka Rafajevih, imao je kopljje teško tri stotine šekela[‡] bronce. Imao je i novi mač, i govorio je kako će ubiti Davida.

17 Ali Davidu priteče u pomoć Avisaj, sin Serujin, koji navali na Filistejca i ubi ga. Tada su se Davidovi ljudi zakleli: „Nećeš više izlaziti s nama u boj, da se ne ugasi svetiljka Izrailju.“

18 Posle toga je opet izbio rat s Filistejcima u Govu. Tada je Sivehaj Husačanin ubio Safa, koji je bio Rafajev potomak.

19 Zatim je opet izbio rat sa Filistejcima u Govu. Tada je Elhanan, sin Jare-Oregimova, iz Vitlejema, ubio Golijata Gaćanina, kome je drška koplja bila kao tkalačko vratilo.

20 Zatim je opet izbio rat u Gatu. Tu je bio neki čovek divovskog rasta, koji je imao šest prstiju na svakoj ruci, i šest prstiju na svakoj nozi, ukupno dvadeset četiri prsta. I on je bio Rafajev potomak.

21 On je vređao Izrailj, ali ga je ubio Jonatan, sin Davidovog brata Šime.

22 Ta četvorica su bili potomci Rafaja iz Gata, a poginuli su od ruke Davida i njegovih slugu.

[‡] **21:16** Oko 3,5 kg.

22

Davidova pobednička pesma

¹ David je ispevao Gospodu reči ove pesme onoga dana kada ga je Gospod izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja i iz Saulove ruke.

² Rekao je:
Gospode, steno moja,
tvrđavo moja, izbavitelju moj.

³ Moj Bog je meni stena,
gde zaklon nalazim.

Štite moj, rože mog spasenja,
zaklone moj, utočište moje!

Od nasilja ti me izbavljaš.

⁴ Prizvaću Gospoda slave predostojnjog,
i on će me spasti od mojih dušmana.

⁵ Jer, smrtni me talasi okružiše,
užasnut sam razornim rekama.

⁶ Užad su me Sveta mrtvih opkolila,
smrt me vreba sa svojim zamkama.

⁷ U nevolji zavapih Gospodu,
i povikah ka Bogu svojemu.
Iz svog hrama glas je moj čuo,
moj vapaj stiže do njegovih ušiju.

⁸ Tad se zemlja uzdrma, zatrese,
zadrhtaše temelji nebeski,
stresoše se zbog njegovog gneva.

⁹ Dim se diže njemu iz nozdrva,
oganj plamti iz njegovih usta,
žar ugljeni iz njega izbjija.

¹⁰ On nebesa presavi i siđe,

- pod nogama gusta mu je tama.
11 Heruvima uzjaha, polete,
i zaplovi na krilima vетra.
12 Od tame načini oko sebe šator,
od oblaka tamnih, od zborišta voda.
13 Od sjaja pred njim ugalj užareni bljuju.
14 Tada Gospod zagrme s nebesa,
razleže se glas Svevišnjega.
15 Strele odape i dušmane rasu,
bljesnu munjom, smete ih i razbi.
16 Kad je Gospod počeo da kara,
kad mu dah iz nozdrva planu,
doline se morske pokazaše,
otkriše se temelji sveta.
17 Ruku pruži sa visina, dohvati me,
iz voda me moćnih izvuče,
18 od moćnog me izbavi dušmana,
od onih jačih što me mrze.
19 Navalije na mene u dan moje muke,
ali Gospod mi je bio oslonac.
20 Izvede me na prostrano mesto,
izbavi me jer sam mu po volji.
21 Gospod mi po pravdi mojoj plati,
nagradi mi čistoću ruku mojih,
22 jer puteve Gospodnje sačuvah;
Bogu svome ja nisam skrivio.
23 Sudovi njegovi svi su mi pred očima,
od odredbi njegovih odvratio se nisam.
24 Pred njim sam ja bio besprekoran,
sačuvao sam sebe od krivice,
25 po pravdi me je mojoj Gospod nagradio,

moja mu je nedužnost pred očima.

26 Ti vernima iskazuješ vernošć,
besprekornima užvraćaš poštenjem.

27 S čistima ti postupaš čisto,
a s opakima postupaš lukavo.

28 Ti izbavljaš krotak narod,
a uznosite gledaš da oboriš.

29 Jer ti si mi svetiljka, Gospode,
Gospod moju tamu rasvetljuje.

30 Jer sa tobom ja razbijam četu,
s Bogom mojim preskačem zidine.

31 Put je Božiji besprekoran,
reč je Gospodnja u vatri prekaljena;
štít je svima što u njemu utočište traže.

32 Jer ko je Bog osim Gospoda?
Ko je stena osim našeg Boga?

33 On je Bog, tvrđava moja jaka;
on put moj čini besprekornim.

34 Dade mi noge hitre ko u košute,
postavi me čvrsto na visine.

35 Ruke moje uči vojevanju,
da luk bronzani natežem mišicama.

36 Ti mi daješ štit spasenja svoga,
tvoj odaziv čini me velikim.

37 Širiš tlo pod korakom mojim,
da mi noge ne bi posrnule.

38 Dušmane svoje gonim i tamanim,
ne vraćam se dok ih ne dokrajčim.

39 Zatirem ih, razbijam, i neće se dići,
i padaju pod moje noge.

- 40 Ti me opremaš snagom za bitku,
i obaraš poda mnom moje protivnike.
- 41 Ti učini da dušmani moji
rep svoj podviju pred mnom,
da mrzitelje svoje iskorenim.
- 42 Pogledaše, ali im spasa nema niotkuda;
Gospodu *zavapiše*, ali on im ne odgovara.
- 43 Izmrvih ih kao prah zemaljski,
izgazih ih kao blato sa ulica.
- 44 Ti me izbavi od sukoba s mojim narodom,
sačuvao si me za glavu pucima.
- Narod koji nisam znao, taj mi narod služi.
- 45 Tuđinci mi laskaju,
čim me čuju, oni me slušaju.
- 46 Tuđinci gube srčanost,
iz svojih tvrđava izlaze drhćući.
- 47 Živeo Gospod! Blagoslovena bila stena moja!
Uzvišen bio Bog, stena moga spasenja!
- 48 To je Bog što me osvećuje,
on obara narode poda mnom;
- 49 on me rešava mojih dušmana.
Nad mojim si me mrziteljima uzvisio,
izbavio me od čoveka nasilnog.
- 50 Zato ču te hvaliti, Gospode, među pucima,
tvoje ču ime pesmom proslavlјati.
- 51 Veliko spasenje daje svome caru;
iskazuje milost pomazaniku svome, Davidu,
i njegovom potomstvu doveka.

23

Davidove poslednje reči

¹ Ovo su poslednje Davidove reči.
 „Govori David, sin Jesejev.
 Govori čovek postavljen na visoko mesto,
 pomazanik Boga Jakovljevog,
 pevač pesama Izrailjevih.

- ² Duh Gospodnjji govori preko mene,
 reč je njegova na mome jeziku.
- ³ Bog Izrailjev progovori,
 Stena Izrailjeva reče o meni:
 'onaj što pravedno vlada nad ljudima,
 onaj što vlada u strahu Božjem,
- ⁴ on je kao svetlost jutarnja,
 kao sunce u jutru bez oblaka,
 što svetluca u travi posle kiše.'
- ⁵ Nije li takav moj dom sa Bogom?
 Jer sa mnom je večni savez sklopio,
 uređen i čuvan u svemu.
 Neće li on dati da moj uspeh nikne,
 i da svaka moja želja procveta?
- ⁶ A ništarije su poput trnja što se baca,
 jer ga niko rukom ne dohvata.
- ⁷ Dotiče se samo gvožđem ili drškom koplja,
 te se na mestu potpuno spaljuje.“

Davidov junaci

⁸ Ovo su imena Davidovih junaka: Josev-Vasevet, Tahkemonac, glavar trojice. On je jednom prilikom zavitlao kopljem i pobio odjednom osam stotina.

9 Za njim je bio Eleazar, sin Dodov, sina Ahošova. On je bio jedan od trojice junaka koji su s Davidom jurišali na Filistejce okupljene za bitku. A Izrailjci su se povukli.

10 Tada se on digao i tukao Filistejce dok mu se ruka nije umorila, pa se tako ukočena stegla oko mača. Tog dana je Gospod izvojevaо veliku pobedu. Zatim se narod vratio samo da pokupi plen.

11 Za njim je bio Sama, sin Agejev, Araranin. Filistejci se skupiše u Lehiji, gde je bila njiva puna sočiva; a narod je pobegao od Filistejaca.

12 Ali on stane usred polja, odbrani ga i potuče Filistejce. Tako je Gospod izvojevaо veliku pobedu.

13 U vreme žetve, vodeća trojica među tridesetoricom dođu k Davidu u odolamsku pećinu, dok su Filistejci bili utaboreni u refaimskoj dolini.

14 Tada je David bio u tvrđavi, a u Vitlejemu je bio filistejski vojni tabor.

15 David željno reče: „E, kad bi me neko napojio vodom iz studenca što je kod vitlejemske kapije!“

16 Tada se ona tri junaka probiju kroz filistejski tabor, izvuku vode iz studenca što je kod vitlejemske kapije, ponesu je i donesu Davidu. Ali David nije htio da je piye, nego je izlio pred Gospodom.

17 Reče: „Ne daj, Gospode, da to učinim! Nije li to krv ljudi koji su otišli ne mareći za svoj život?“ Zato nije htio da piye.

To su učinila ta trojica junaka.

18 Avisaj, Joavov brat, sin Serujin, je bio vodeći među trojicom. On je podigao koplje protiv tri stotine i pobio ih. Tako je sebi stekao ime među trojicom.

19 Pošto je bio najslavniji među tridesetoricom, postao im je zapovednik. Ipak, nije dostigao onu trojicu.

20 I Venaja, sin Jodajev, iz Kavzeela. On je bio hrabar ratnik, koji je učinio velika dela. On je ubio dva sina Ariela, Moavca. A jednog snežnog dana je sišao u jamu i ubio lava.

21 Ubio je i nekog Egipćanina, gorostasa, koji je imao koplje u ruci. Venaja je izašao pred njega sa štapom, istrgao koplje iz Egipćaninove ruke i ubio ga njegovim kopljem.

22 Venaja, sin Jodajev, je učinio ove stvari, pa je tako stekao ime među trojicom junaka.

23 On je bio najslavniji među tridesetoricom, ali nije dostigao onu trojicu. David ga je postavio za zapovednika svoje telesne straže.

24 Među tridesetoricom su bili:
Joavov brat Asailo,
Dodov sin Elhanan iz Vitlejema,

25 Šama Arođanin,
Elika Arođanin,

26 Helis Falćanin,

Ira, sin Ikisov, Tekujanin,

27 Aviezer Anatoćanin,

Mevunej Husaćanin,

28 Salmon Ahošanin,

Maraj Netofaćanin,

29 Helev, sin Vanin, Netofaćanin,

Itaj, sin Rivajev, iz Gavaje Venijaminove,
 30 Venaja Piratonjanin,
 Idaj iz doline Gasa.
 31 Avi-Alvon Arvaćanin,
 Azmavet Varumljanin,
 32 Elijava Salvonjanin,
 Jonatan, od sinova Jasinovih,
 33 Šama Araranin,
 Ahijam, sin Saharov, Araranin,
 34 Elifelet, sin Asveja Mahaćanina,
 Elijah, sin Ahitofela Gilonjanina,
 35 Esro Karmilac,
 Farej Arvijanin,
 36 Igal, sin Natanov, iz Sove,
 Vanija iz Gada,
 37 Selek Amonac,
 Narej Viroćanin, štitonoša Joava, sina Seru-
 jinog,
 38 Ira Jetranin,
 Gariv Jetranin,
 39 i Urija Hetit;
 ukupno trideset sedam.

24

Davidov popis Jude i Izrailja

1 Gospodnji gnev je ponovo planuo na Izrailja. Gospod je podstakao Davida protiv njih, rekavši: „Idi i izbroj Izrailj i Judu.“

2 Car reče Joavu, zapovedniku vojske s njim: „Prođite po svim plemenima Izrailjevim, od Dana do Vir-Saveje, i izbrojte narod, da bih znao koliko ga ima.“

³ Joav reče caru: „Neka Gospod, Bog tvoj, još umnoži narod stoput više, i da moj gospodar car može to videti svojim očima. Ali zašto moj gospodar car želi tako nešto?“

⁴ Ipak careva reč je bila jača od Joava i zapovednika vojske. I tako su Joav i zapovednici vojske otišli od cara da izbroje izrailjski narod.

⁵ Prešli su preko Jordana i utaborili se u Aroiru, na desno od grada i potoka, a potom su nastavili preko Gada do Jazira.

⁶ Zatim su došli u Galad i u područje Tahtim-Odsije, a onda su otišli u Dan-Jan i okolinu Sidona.

⁷ Zatim su otišli u tirsku tvrđavu i u sve gradove Evejaca i Hananaca i u Vir-Saveju u Negevu Judinom.

⁸ Nakon devet meseci i dvadeset dana, pošto su prošli celom zemljom, vratili su se u Jerusalim.

⁹ Tada je Joav izvestio cara o broju popisanog naroda; u Izrailju je bilo osam stotina hiljada ljudi spremnih da se late mača, a Judejaca je bilo pet stotina hiljada.

¹⁰ Međutim, Davida je zapekla savest nakon što je izbrojio narod.

David reče Gospodu: „Teško sam zgrešio zbog toga što sam to učinio. A sad, Gospode, oprosti krivicu svome sluzi, jer sam učinio veliku ludost.“

¹¹ Ujutro, kad je David ustao, dođe reč Gospodnja proroku Gadu, Davidovom videocu:

¹² „Idi i reci Davidu: 'Govori Gospod: nudim ti tri stvari; izaberi jednu od njih, a ja će to dovesti na tebe.'“

¹³ Gad dođe Davidu i saopšti mu to, rekavši: „Hoćeš li da na tebe dođu tri godine gladi u

tvoju zemlju, ili da bežiš tri meseca od svojih protivnika, ili da tri dana hara pošast po tvojoj zemlji? Razmisli i odluči kakav odgovor da donešem onome koji me je poslao.“

¹⁴ David odgovori Gadu: „Na velikoj sam muci... Neka padnemo u ruke Gospodnje, jer je veliko njegovo milosrđe; samo da ne padnem u ljudske ruke.“

¹⁵ Tada je Gospod poslao pomor na Izrailj, počevši od tog jutra do dana koji je bio određen. Umrlo je sedamdeset hiljada ljudi od Dana do Vir-Saveje.

¹⁶ Ali kad je Anđeo pružio ruku da uništi Jerusalim, Gospod je odustao od nevolje, pa je rekao Anđelu koji je usmrćivao narod: „Dosta je! Povuci svoju ruku!“ Tada se Anđeo Gospodnji nalazio kod gumna Orne Jevusejca.

¹⁷ Kad je David video kako Anđeo ubija narod, rekao je Gospodu: „Evo, ja sam zgrešio, ja sam učinio opako delo; ali ovo stado, šta su oni učinili? Neka tvoja ruka padne na mene i na dom moga oca.“

David podiže žrtvenik

¹⁸ Tog dana je Gad došao k Davidu i rekao: „Idi i podigni Gospodu žrtvenik na gumnu Orne Jevusejca.“

¹⁹ David ode i učini po Gadovoj reči, kako je Gospod zapovedio.

²⁰ Kad je Orna pogledao dole, ugledao je cara i njegove sluge kako dolaze k njemu. Orna izađe i pokloni se caru licem do zemlje.

21 Orna reče: „Zašto je moj gospodar car došao k svome sluzi?“

David odgovori: „Da od tebe kupim gumno i sagradim žrtvenik Gospodu, da se zaustavi ova pošast nad narodom.“

22 Orna reče Davidu: „Neka ga moj gospodar car uzme, pa neka prinese na žrtvu šta god mu je po volji. Evo, ovde su volovi za žrtvu svespalnicu, mlat i volujski jarmovi za drva.

23 Sve to Orna daje caru.“ I još Orna reče caru: „Neka Gospod, Bog tvoj, milostivo pogleda na tebe.“

24 Car odgovori Orni: „Ne, nego ču ih kupiti od tebe po određenoj ceni. Neću prineti svespalnice Gospodu, Bogu svome, a da me ništa ne košta.“

Tako je David kupio gumno i volove za pedeset srebrnih šekela.

25 Tamo je David sagradio žrtvenik Gospodu i prineo žrtve svespalnice i žrtve mira. Gospod je uslišio molitvu za zemlju, te je prestala pošast u Izrailju.

**Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava
The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:
Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava**

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD.

“Biblica” je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisano dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3